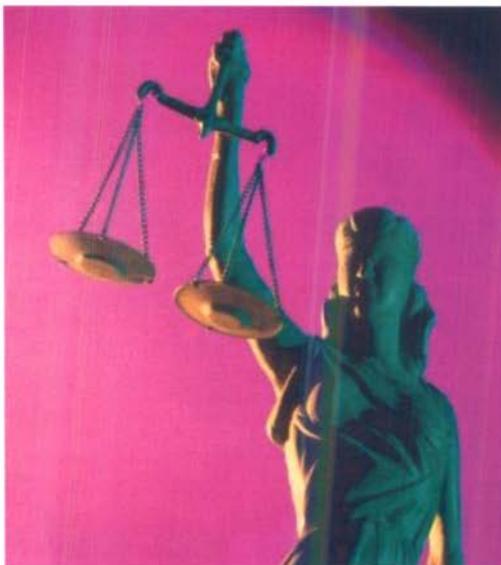

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.) ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΗΛΕΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΖΙΩΓΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ : ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ,
Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ, Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ – ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΡΟΛΟΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**

**ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Υπεύθυνη Καθηγήτρια : ΣΤΡΑΤΗ – ΒΑΝΤΖΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΑΡΤΑ 2006

ΓΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ Τ. & Δ.
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ 5214
ΗΜΕΡΑΜΙΑ 15/12/06

Δήλωση:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι το παρόν κείμενο αποτελεί προϊόν προσωπικής μελέτης και εργασίας και πως όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγγραφή της δηλώνονται σαφώς είτε στις παραπομπές είτε στο βιβλιογραφικό κατάλογο.

Υπογραφή

Ευχαριστίες

Από τη θέση αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την υποστήριξη που μου προσέφερε ιδιαίτερος την αδερφή μου Αριστέα, πτυχιούχος της νομικής σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης για το υλικό που μου προσέφερε, και όλους τους καθηγητές του τμήματος Τηλεπληροφορικής και διοίκησης για τις βάσεις που έθεσαν στην φοιτητική μου σταδιοδρομία.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω στην καθηγήτρια του Τμήματος Τηλεπληροφορικής και διοίκησης του ΤΕΙ Ηπείρου, κα Αλεξάνδρα Στράτη - Βάντζου, για την πολύτιμη βοήθεια και υποστήριξη που μου παρείχε καθ' όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας της πτυχιακής μου εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

1.	Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	7
2.	Το Νομικό Πλαίσιο της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στην Ελλάδα.....	11
3.	Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.....	18
3.1	Σύσταση - Αποστολή - Νομική Φύση.....	18
3.2	Συγκρότηση της Αρχής.....	18
3.3	Καλύματα – Ασυμβίβαστα Μελών της Αρχής.....	18
3.4	Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Μελών της Αρχής.....	19
3.5	Οργάνωση της Γραμματείας.....	19
3.6	Αρμοδιότητες, Λειτουργία και Αποφάσεις της Αρχής.....	23
3.6.1	Διαδικασία Έκδοσης Αποφάσεων.....	23
3.6.2	Μητρώα της Αρχής.....	23
3.6.3	Ο Ρόλος του Προέδρου.....	24
3.6.4	Αρμοδιότητες.....	24
3.7	Ειδικά η Ετήσια Έκθεση της Αρχής.....	30
3.8	Αποτελέσματα του Έργου της Αρχής.....	30
4.	Η Μέχρι Τώρα Δράση της Αρχής Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Περιπτώσιολογία Υποθέσεων.....	32
4.1	Ταυτότητες.....	32
4.1.1	Ιστορικό.....	32
4.1.2	Σκεπτικό.....	32
4.1.3	Η Απόφαση.....	34
4.2	Πρόσβαση σε Γραπτά Πανελλήνιων Εξετάσεων.....	35
4.2.1	Ιστορικό.....	35
4.2.2	Σκεπτικό.....	35
4.2.3	Η Απόφαση.....	36
4.3	Βιντεοσκόπηση πολιτικών προσώπων από οργάνωση.....	36
4.3.1	Ιστορικό.....	36
4.3.2	Σκεπτικό.....	36
4.3.3	Η Απόφαση.....	37
4.4	Χρηματιστηριακές Συναλλαγές Βουλευτών.....	38

4.4.1	Ιστορικό.....	38
4.4.2	Σκεπτικό.....	38
4.4.3	Η Απόφαση.....	39
4.5	Επεξεργασία Ευαίσθητων Δεδομένων από τα Μ.Μ.Ε.....	39
4.5.1	Ιστορικό.....	39
4.5.2	Σκεπτικό.....	39
4.5.3	Η Απόφαση.....	41
4.6	Δημιουργία Αρχείου από Εταιρεία για Διευκόλυνση Τηλεοπτικής Εκπομπής	
4.6.1	Ιστορικό.....	42
4.6.2	Σκεπτικό.....	42
4.6.3	Η Απόφαση.....	44
4.7	Χρήση Κλειστού Κυκλώματος Από Εταιρεία σε Κρατικό Χώρο.....	44
4.7.1	Ιστορικό.....	44
4.7.2	Σκεπτικό.....	44
4.7.3	Η Απόφαση.....	45
4.8	Παράταση Λειτουργίας Κλειστού Κυκλώματος Μετά τη Λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων.....	45
4.8.1	Ιστορικό.....	45
4.8.2	Σκεπτικό.....	45
4.8.3	Η Απόφαση.....	48
4.9	Χορήγηση Δεδομένων για Διδακτορική Έρευνα.....	49
4.9.1	Ιστορικό.....	49
4.9.2	Το Σκεπτικό.....	49
4.9.3	Η Απόφαση.....	50
4.10	Χορήγηση Ευαίσθητων Ιατρικών Δεδομένων Διαγνωστικού Κέντρου σε Ασφαλιστική Εταιρεία.....	51
4.10.1	Ιστορικό.....	51
4.10.2	Το Σκεπτικό.....	51
4.10.3	Η Απόφαση.....	52
4.11	Πρόσβαση σε Ευαίσθητα Προσωπικά Δεδομένα για Ερευνητικούς Σκοπούς.....	53
4.11.1	Ιστορικό.....	53
4.11.2	Σκεπτικό.....	53
4.11.3	Η Απόφαση.....	56

4.12	Είσοδος Υιοθετημένων στα Στοιχεία των Βιολογικών τους Γονέων.....	56
4.12.1	Ιστορικό.....	56
4.12.2	Σκεπτικό.....	56
4.12.3	Η Απόφαση.....	57
5.	Επίλογος.....	57
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ : ΕΡΕΥΝΑ		
1.1	Γενικά.....	62
1.2	Στοιχεία Της Έρευνας.....	62
1.3	Παρουσίαση Της Έρευνας – Γραφήματα.....	63
2	Συμπεράσματα της έρευνας.....	79
	Βιβλιογραφία.....	81

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ο σεβασμός και η προστασία της αξιοπρέπειας, της ιδιωτικής ζωής του ατόμου και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητάς του, αποτελούν πρωταρχική επιδίωξη για κάθε δημοκρατική κοινωνία στον 21^ο αιώνα. Πόσο δε μάλιστα για τη χώρα μας, που έβαλε τους ακρογωνιαίους λίθους για τη γέννηση της δημοκρατίας χιλιάδες χρόνια πριν, πρώτη σε όλο τον κόσμο.

Η τεράστια πρόοδος της πληροφορικής ιδιαίτερα των πληροφοριακών συστημάτων¹ που αναπτύχθηκαν μέσα από τον επιχειρησιακό αγώνα του Β΄ παγκόσμιου πολέμου και εφαρμόστηκαν συστηματικά πια τις δεκαετίες του 50΄ - 60΄, η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, οι νέες μορφές διαφήμισης και ηλεκτρονικών συναλλαγών και η ανάγκη της ηλεκτρονικής οργάνωσης του κράτους έχουν σαν συνέπεια την αυξημένη ζήτηση προσωπικών πληροφοριών τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από το δημόσιο τομέα. Τεράστιες βάσεις δεδομένων έχουν αναπτυχθεί ικανές να συγκεντρώνουν και να επεξεργάζονται εκατομμύρια δεδομένα μέσα σε ελάχιστα δευτερόλεπτα ή μάλλον καλύτερα σε χιλιοστά δευτερολέπτου σε μια διαδικασία που πια αποτελεί ρουτίνα για τους κατασκευαστές τους. Σε αυτό έχει συντελέσει και η ολοένα και μεγαλύτερη πτώση των τιμών των ηλεκτρονικών υπολογιστών και ιδιαίτερα των αποθηκευτικών μέσων τα τελευταία χρόνια. Η ταχεία μετάδοση των πληροφοριών διαδραματίζει σίγουρα πολύ σημαντικό ρόλο στην σύγχρονη εποχή που ζούμε. Είναι γεγονός ότι όλα αυτά τα υλικά αλλά και τα λογισμικά μέσα βοήθησαν στην ταχύτερη μετάδοση πληροφοριών. Η ανεξέλεγκτη όμως καταχώριση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σε ηλεκτρονικά αλλά και χειρόγραφα αρχεία υπηρεσιών, εταιρειών και οργανισμών μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην ιδιωτική ζωή του πολίτη.

Οι κίνδυνοι αυτοί αυξάνονται με τις νέες δυνατότητες ταχύτατης μεταφοράς κάθε είδους πληροφοριών παγκοσμίως μέσω του δικτύου Internet και των ραδιοηλεκτρονικών μέσων, ενώ σύγχρονες απειλές για την ιδιωτικότητα αποτελούν η υλιγγώδης ανάπτυξη της πληροφορικής τεχνολογίας, τα συστήματα αναγνώρισης ταυτότητας, η παρακολούθηση των επικοινωνιών, κάποιες πρακτικές ηλεκτρονικού

¹ Σημειώσεις στο Project Management σελ 2 (Κώστας Τραχανάς)

εμπορίου, η παρακολούθηση από κάμερα ή δορυφόρο και οι παρεμβάσεις σε θέματα ιδιωτικότητας στο χώρο εργασίας. Η κοινωνία της πληροφορίας σε συνδυασμό με τις διαδικασίες της σταδιακής απελευθέρωσης και παγκοσμιοποίησης των αγορών θέτουν νέα προβλήματα και ρυθμιστικές απαιτήσεις για την Πολιτεία και το νομοθέτη, ενώ γίνεται σαφές ότι δεν αρκούν πλέον οι παραδοσιακές θεσμικές εγγυήσεις και ρυθμίσεις. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων του ατόμου ήταν ένα ζήτημα που παρέμενε επί δεκαετίες αρρυθμιστο, και ουσιαστικά δομείται στα χρόνια που ζούμε, αποκτώντας τις πρώτες τις εμπειρίες μέσα στο ξεκίνημα του 21ου αιώνα. Οι πρώτες κανονιστικές ρυθμίσεις στο αίτημα προστασίας των προσωπικών δεδομένων καταγράφονται σε διεθνές και όχι σε κρατικό επίπεδο. Μετά τις πρώτες απόπειρες² νομοθετικής κατοχύρωσης της προστασίας των προσωπικών δεδομένων σε ορισμένα ευρωπαϊκά κράτη (Γερμανία, Γαλλία, Σουηδία κ.α.) το επόμενο σημαντικό βήμα για την κατοχύρωση με δεσμευτικούς κανόνες (διατάξεις στα πλαίσια των Συνθηκών της Ε.Κ., οδηγίες, κανονισμούς) έγινε στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ήδη Ε.Ε). Η χώρα μας, στην οποία ο ρυθμός υιοθέτησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών είναι μεν χαμηλός, αλλά προβλέπεται έντονα αυξανόμενος τα επόμενα χρόνια, ως κράτος-μέλος της Ε.Ε. και νομικά δεσμευμένη από τους κανόνες της συμμορφώθηκε ως όφειλε στις επιταγές της.

Το πρώτο νομικά δεσμευτικό για τη χώρα μας διεθνές κείμενο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης «για την προστασία των ατόμων από την αυτόματη επεξεργασία των προσωπικών πληροφοριών» η οποία υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 28/01/1981 και είναι γνωστή ως Σύμβαση 108³. Ωστόσο, η καθιέρωση ανεξάρτητου θεσμικού ελέγχου που διασφαλίζει την προστασία προσωπικών δεδομένων προβλέφθηκε με το Πρόσθετο Πρωτόκολλο του 2001⁴, καθώς σταδιακά παγιώθηκε η αντίληψη ότι η **προστασία προσωπικών δεδομένων προϋποθέτει τη λειτουργία ενός ανεξάρτητου δημόσιου οργάνου με αποφασιστικές αρμοδιότητες παρέμβασης που να διασφαλίζει την εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων.** Η διαφορετική νομική μεταχείριση των πληροφοριών εκ μέρους των κρατών μελών της Ε.Ε. και η συνακόλουθη παρεμπόδιση που οι αποκλίσεις αυτές συνεπάγονται για την ελεύθερη

² Η Συνταγματική Προστασία Των Προσωπικών Δεδομένων σελ 12 (Βασίλης Σωτηρόπουλος)

³ www.conventions.coe.int/treaty/en/Treaties/Html/181.htm (Σύμβαση 108)

⁴ www.mjpo.gov.cy (Πρόσθετο Πρωτόκολλο του 2001)

εσωτερική αγορά (άρθρο 8^Α ΣυνθΕΚ), ώθησε το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εκδώσει την Οδηγία 95/46/ΕΚ ⁵ «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών» με την οποία ιδρύεται κοινοτική υποχρέωση των κρατών μελών για υιοθέτηση μέσων που υλοποιούν σε επίπεδο εσωτερικού δικαίου τις διατάξεις της ή εφόσον τέτοια μέσα υφίστανται, υποχρέωση των μελών για την εναρμόνιση των μέσων προς τις διατάξεις της Οδηγίας. Στη συνέχεια, στη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) περιλήφθηκε το άρθρο 286 που επίσης προβλέπει την δέσμευση τόσο της ίδιας της Κοινότητας όσο και των κρατών - μελών ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την ίδρυση ανεξάρτητου οργάνου για το θεσμικό έλεγχο της τήρησης των διατάξεων για την προστασία προσωπικών δεδομένων από την Κοινότητα και τα όργανα. Σε εκτέλεση των διατάξεων του άρθρου αυτού εκδόθηκε ο Κανονισμός 45/2001/ΕΚ με τον οποίο ιδρύθηκε ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων⁶ με ελεγκτικές, συμβουλευτικές και αποφασιστικές αρμοδιότητες. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι προς την κατεύθυνση της κατοχύρωσης της προστασίας των προσωπικών δεδομένων ως αυτοτελούς νομικής εγγύησης που περιλαμβάνεται στο κοινοτικό κεκτημένο κινείται η αναγνώριση της προστασίας τους ως θεμελιώδους δικαιώματος στο άρθρο 8 του χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ε.Ε. που ορίζει τα εξής :

1. *Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων που το αφορούν.*
2. *Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκράτηση του ενδιαφερόμενου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.*
3. *Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.*

Στη Συνθήκη για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συντάγματος που υπογράφηκε στις 29/10/2004 από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των 25 κρατών - μελών και των 3 υποψηφίων προς ένταξη χωρών τέθηκαν 2 άρθρα, το άρθρο I -51 και το άρθρο II -68 που τιτλοφορούνται «προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» και

⁵ www.dpa.gr/Documents/Gre/Nomoi/95-46.rtf (Οδηγία 95/46/ΕΚ)

⁶ www.europa.eu/institutions/others/edps/index_el.htm(Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων)

περιέχουν διατάξεις παρόμοιου περιεχομένου με αυτό του προαναφερόμενου αρ.8 ΧΘΔΕΕ.

Συγκεκριμένα :

Άρθρο I -51 (ΜΕΡΟΣ I / ΤΙΤΛΟΣ I – ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ)

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- 1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.*
- 2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος – πλαίσιο θεσπίζει τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους κανονισμούς της Ένωσης, καθώς και από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.*

Άρθρο II – 68 (ΜΕΡΟΣ I / ΤΙΤΛΟΣ II – ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ)

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

- 1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων που το αφορούν.*
- 2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από τον νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.*
- 3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Έλληνας νομοθέτης στα πλαίσια της δέσμευσης της χώρα μας, ως κράτους μέλους της Ε.Ε. για θέσπιση κανόνων δικαίου εναρμονισμένων με το κοινοτικό δίκαιο (άρθρο 28 Συντάγματος) ενσωμάτωσε την κοινοτική οδηγία 95/46 στην ελληνική έννομη τάξη ιδρύοντας με τον **Νόμο 2472/97**⁷ ως ανεξάρτητο διοικητικό φορέα την **“Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα”**. Η αρχή αυτή λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 1997.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Ν. 2472/97 (2 παρ.3), “.....για τον κοινό νομοθέτη, η θέσπιση ειδικών κανόνων για την συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απλή ευχέρεια. Ειδικά στην Ελλάδα, αυτό συνιστά υποχρέωση του νομοθέτη κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 αλλά και των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1 και 19 του Συντάγματος, οι οποίες ανάγουν την προστασία της αξίας του ανθρώπου σε πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, προστατεύουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του και διασφαλίζουν την ιδιωτική και οικογενειακή τους ζωή, καθώς και το απόρρητο των επικοινωνιών του”.

Η βασική πηγή έμπνευσης του Έλληνα νομοθέτη ήταν σίγουρα η κοινοτική Οδηγία για την προστασία προσωπικών δεδομένων (95/46/ΕΚ). Εντούτοις, δεν προέβη σε αυτούσια «μεταφορά» των ρυθμίσεών της στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας μας, αλλά προσανατολίστηκε στις ρυθμίσεις της αξιοποιώντας στο έπακρο τα περιθώρια και τη διακριτική ευχέρεια που του παρείχε η Οδηγία για να ενισχύσει ακόμα περισσότερο την προστασία των πολιτών. Άλλωστε οι επιταγές της οδηγίας της Ε.Ε. συνιστούν το αναγκαίο *minimum*⁸ που εξασφαλίζει την εναρμόνιση των νομοθεσιών και όχι το *optimum* της προστασίας δεδομένων.

Ο Έλληνας νομοθέτης όχι μόνο ακολούθησε την κοινοτική οδηγία αναφορικά με την υιοθέτηση της ευρύτερης έννοιας της επεξεργασίας (αντί της παραδοσιακής σύλληψης του αρχείου), αλλά υιοθέτησε περαιτέρω έναν ευρύτερο ορισμό του αρχείου : το αρχείο δεν απαιτείται να είναι ένα «διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων

⁷ Νόμος 2472/97

⁸ *optimum – minimum* σελ 13 (Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων - Δύλιαν Μήτρου)

προσωπικού χαρακτήρα με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια». Αρκεί ότι πρόκειται για ένα «σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας».

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι ο νόμος αντιμετωπίζει το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα ως ισοδύναμες πηγές διακινδύνευσης για τα δικαιώματα των προσώπων : έτσι, ο νομοθέτης δεν ακολούθησε το «δυσμό», δηλαδή τη διαφοροποίηση των ρυθμίσεων ανάμεσα σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, που χαρακτηρίζει ορισμένες ευρωπαϊκές νομοθεσίες, γιατί θεώρησε ότι παρά τα διαφορετικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε τομέα τα προβλήματα που τίθενται δεν διαφέρουν στη βάση τους. Όπως αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση, στα αυτά καταρχήν ζητήματα αρμόζουν ενιαίες λύσεις. Οι διατάξεις και οι επιταγές του καταλαμβάνουν χωρίς διαφοροποιήσεις την αυτοματοποιημένη αλλά και την κλασική, με συμβατικές μεθόδους διεξαγόμενη επεξεργασία και αυτό όχι μόνο για να αποτραπεί ο κίνδυνος περιγραφής των επιταγών και απαγορεύσεων αλλά και επειδή ελήφθη υπόψη ότι σημαντικός αριθμός αρχείων εξακολουθεί να τηρείται με παραδοσιακές μεθόδους.

Τη νομοθετική κατοχύρωση της Ανεξάρτητης Αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του πλαισίου λειτουργίας της, ακολούθησε το έτος 2001 η προσθήκη, με την αναθεώρηση του ελληνικού Συντάγματος, του άρθρου 9Α το οποίο ορίζει ότι:

Άρθρο 9^Α Συντάγματος⁹

«Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει».

Η εισαγωγή του άρθρου αυτού στο Σύνταγμά μας δεν λειτουργεί μόνο επιστεγαστικά και επιβεβαιωτικά, αλλά εξοπλίζει την ελληνική έννομη τάξη με μία μακροπρόθεσμη πρόγνωση, δηλαδή με ένα μακροπρόθεσμο και πλήρες προστατευτικό κέλυφος για το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.

⁹ www.parliament.gr/politeuma/syntagmaDetails.asp?ArthroID=11 (Άρθρο 9^Α)

Επιπλέον, μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001, η ανεξάρτητη αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων διέπεται και από το άρθρο 101Α που ορίζει ότι :

Άρθρο 101^Α Συντάγματος¹⁰

1. Όπου από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και η λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως νόμος ορίζει.

2. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την επιλογή και την υπηρεσιακή κατάσταση του επιστημονικού και λοιπού προσωπικού της υπηρεσίας που οργανώνεται για την υποστήριξη της λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής. Τα πρόσωπα που στελεχώνουν τις ανεξάρτητες αρχές πρέπει να έχουν τα ανάλογα προσόντα, όπως νόμος ορίζει. Η επιλογή τους γίνεται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και με επιδίωξη ομοφωνίας ή πάντως με την αυξημένη πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών της. Τα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής ορίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής.

3. Με τον Κανονισμό της Βουλής ρυθμίζονται όσα αφορούν τη σχέση των ανεξάρτητων αρχών με τη Βουλή και ο τρόπος άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Στη συνέχεια, το έτος 2001, εκδόθηκε ο εκτελεστικός του άρθρου 101Α του Συντάγματος Νόμος 3051/02, (“Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις”) που περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές και την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Αξίζει να αναφερθούμε συνοπτικά σε ορισμένα σημεία του νόμου αυτού :

➤ Στις ρυθμίσεις του νόμου υπάγονται τα μέλη και το προσωπικό των ανεξάρτητων αρχών, των οποίων η συγκρότηση και η λειτουργία προβλέπεται στο Σύνταγμα (άρθρο 1). Στο άρθρο 2 αναφέρεται ότι οι ανεξάρτητες αρχές απολαύουν

¹⁰ <http://www.parliament.gr/politeuma/syntagmaDetails.asp?ArthroID=105> 'Άρθρο 101Α - (Ανεξάρτητες αρχές)

λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκεινται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Υπόκεινται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τον Κανονισμό της βουλής.

➤ Στο σημείο αυτό αξίζει να παραθέσουμε το **άρθρο 14 στ. δ' του κανονισμού της Βουλής** που καταστρώνει τον τρόπο επιλογής των μελών των ανεξάρτητων αρχών:

«Η διάσκεψη των προέδρων επιλέγει με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής ομοφώνως, άλλως με πλειοψηφία των 4/5 των μελών της, τα μέλη των κατά το άρθρο 101^A του Συντάγματος Ανεξάρτητων Αρχών και μπορεί σε όσες περιπτώσεις το προβλέπει ο νόμος να ανακαλεί την επιλογή και να αποφασίζει την αντικατάσταση μέλους ή του συνόλου των μελών ανεξάρτητης αρχής, με την ίδια πλειοψηφία ή να αποφασίζει την έκπτωσή τους συνεπεία τελεσίδικης καταδίκης για τις αναφερόμενες στο άρθρο 3 παρ. 4 του Ν. 3051/2002 πράξεις ή της αποδοχής της παραίτησής της» .

➤ Ακόμη, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος ασκείται είτε έκτακτα, με κλήση της Αρχής στη Βουλή από την διάσκεψη των Προέδρων (άρθρο 14 στ ε'), είτε τακτικά, με υποβολή εκ μέρους των Αρχών ετησίας έκθεσης στον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος τη διαβιβάζει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η επιτροπή συντάσσει πόρισμα των συζητήσεών της για το έργο κάθε Αρχής και το υποβάλλει στον αρμόδιο Υπουργό και την αντίστοιχη Αρχή, ενώ καλούνται στις συζητήσεις ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Αρχής.]

➤ Η παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 3051/02 προβλέπει ότι ο πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής έχει την ευθύνη λειτουργίας της σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ειδικότερα :

- α) Εκπροσωπεί την ανεξάρτητη αρχή δικαστικώς και εξωδίκως.
- β) Συντονίζει και κατευθύνει τις υπηρεσίες της.
- γ) Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων, πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της αρχής.

δ) Είναι ο διοικητικός Προϊστάμενος του προσωπικού της και ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία. Ο πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής μπορεί με απόφασή του να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν «με εντολή προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της.

➤ Όσον αφορά στην επιλογή του προσωπικού των ανεξάρτητων αρχών το άρθρο 4 του Ν. 3051/02 ορίζει ότι : Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό κάθε ανεξάρτητης αρχής προσλαμβάνεται στις θέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό της και επιλέγεται από την αρχή με προκήρυξη και με τα κριτήρια και τη διαδικασία που ορίζεται σε αυτόν. Αν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, επιλέγεται σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που η αρχή καθορίζει στην προκήρυξη, τηρούνται δε οι αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας. Σε κάθε περίπτωση προηγείται δημόσια πρόσκληση και η επιλογή γίνεται από την Επιτροπή, της οποίας τη συγκρότηση και τη σύνθεση καθορίζει με απόφασή της η ανεξάρτητη αρχή. Στην επιτροπή μετέχουν τουλάχιστον ένα μέλος του ΑΣΕΠ και ένας καθηγητής Α.Ε.Ι.. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται συνέντευξη, αυτή είναι δημόσια. Για την επιλογή ειδικού ή επιστημονικού προσωπικού η συνέντευξη είναι υποχρεωτική. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό κάθε ανεξάρτητης αρχής είναι μόνιμο ή προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή με σύμβαση έμμισθης εντολής.

➤ Τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής ρυθμίζονται από εσωτερικό Κανονισμό που εκδίδεται από την ίδια και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο οποίος πρέπει να είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 2 παρ. 7).

➤ Σχετικά με την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων κατά των πράξεων των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών καθώς και για την παράσταση και δικαστική εκπροσώπησή τους προβλέπουν οι παράγραφοι 8 και 9 του άρθρου 2 και η παράγραφος 8 του άρθρου 4 του νόμου :

Άρθρο 2 παρ. 8 «Κατά των εκτελεστών αποφάσεων των ανεξαρτήτων αρχών μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων των ανεξαρτήτων αρχών μπορεί να ασκεί και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός.

Άρθρο 2 παρ. 9 Οι ανεξάρτητες αρχές έχουν την ικανότητα να παρίστανται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις τους.

Άρθρο 4 παρ. 8 Οι ανεξάρτητες αρχές εκπροσωπούνται δικαστικώς από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή από τα μέλη της νομικής τους υπηρεσίας. Όταν

εκδικάζονται ένδικα βοηθήματα ή μέσα Υπουργών, οι ανεξάρτητες αρχές εκπροσωπούνται από δικηγόρους παρ' Αρείω Πάγω εξειδικευμένους στο αντικείμενό τους, με απόφασή τους, με την οποία παρέχεται η σχετική πληρεξουσιότητα. Τα μέλη των ανεξαρτήτων αρχών και οι βοηθοί τους σε περίπτωση που διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, μπορούν να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων με μέλη του «Νομικού Συμβουλίου του Κράτους».

- Επιπλέον, όσον αφορά στην εσωτερική λειτουργία της Αρχής, εκδόθηκαν :
- το Προεδρικό Διάταγμα 207/98 (ΦΕΚ 164/15-7-1998, Τευχ. Α') «Οργάνωση της Γραμματείας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σύσταση οργανικών θέσεων», σύμφωνα με το οποίο καθορίζεται η διάρθρωση της Γραμματείας της Αρχής και τα καθήκοντα του Προϊσταμένου, καθώς και οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων.
 - η Υπουργική Απόφαση 006 «Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα», σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η αποστολή της Αρχής και η ευθύνη του Προέδρου της αναφορικά με τη λειτουργία της Γραμματείας.

➤ Τέλος, σύμφωνα με τον Ν.2514/97 η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, είναι η εθνική αρχή ελέγχου της Συνθήκης του Σένγκεν, υπό την έννοια ότι είναι αρμόδια για τον έλεγχο του Εθνικού Τμήματος του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν και για την διερεύνηση αν, από την επεξεργασία και τη χρήση των δεδομένων που έχουν καταχωρηθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, προσβάλλονται τα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου προσώπου. Στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν καταχωρούνται πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα και τραπεζογραμμάτια.

Από τις διατάξεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω προκύπτει σαφώς η πρόθεση του Έλληνα νομοθέτη να ρυθμίσει όσο το δυνατόν πληρέστερα διάφορα θέματα σχετικά με τη λειτουργία ενός τόσο πρόσφατου στην Ελλάδα θεσμού όπως είναι η Αρχή

Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και γενικότερα οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που κατοχυρώθηκαν συνταγματικά μόλις το έτος 2001.

Συμπερασματικά, από τα ανωτέρω νομοθετικά κείμενα προκύπτει, ότι παράγοντα πρωταρχικής σημασίας για τη λειτουργία της Αρχής αποτελεί η ανεξαρτησία της που στηρίζεται στη διοικητική αυτοτέλειά της (γραμματειακή αυτονομία και δημοσιονομική αυτοτέλεια), την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών, την απαγόρευση διοικητικού ελέγχου (ανεξαρτησία από την εκτελεστική εξουσία) και τον κοινοβουλευτικό έλεγχο του έργου της, ο οποίος αποτελεί και ένα από τα θεμέλια της δημοκρατικής της νομιμοποίησης. **Η αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων στελεχωμένη από εξέχουσες προσωπικότητες και επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, και προσωπικό επιλεγμένο σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας καλείται να ασκήσει με τον καλύτερο δυνατό και αμερόληπτο τρόπο το έργο της και να συμβάλει καθοριστικά στην περαιτέρω διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ιδιαίτερα στα πλαίσια των τεχνολογικών εξελίξεων.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

3.1 ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ - ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ

Η Αρχή αποτελεί δημόσια διοικητική αρχή η οποία είναι ανεξάρτητη, δεν υπόκειται δηλαδή σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

Η Αρχή έχει δικό της προϋπολογισμό, τον οποίο εισηγείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από πρότασή της.

3.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συγκροτείται από ένα δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω, ως Πρόεδρο και έξι (6) μέλη. Αντιστοίχως υπάρχει αναπληρωτής Πρόεδρος καθώς και έξι αναπληρωματικά μέλη. Τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους είναι κυρίως καθηγητές Νομικής και καθηγητές προερχόμενοι από τον κλάδο της Πληροφορικής.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με Προεδρικό διάταγμα για τετραετή (4) θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει συνολικά περισσότερο από οκτώ (8) χρόνια.

3.3 ΚΩΛΥΜΑΤΑ – ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Προκειμένου να διοριστεί κάποιος ως μέλος της αρχής δεν θα πρέπει να έχει την ιδιότητα του υπουργού, υφυπουργού, γενικού γραμματέα υπουργείου ή βουλευτή, ούτε επίσης να είναι διοικητής, διευθυντής, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος σε επιχείρηση που ασχολείται με την παραγωγή, μεταποίηση, διάθεση ή εμπορία υλικών χρησιμοποιούμενων στην πληροφορική ή τις τηλεπικοινωνίες ή να παρέχει υπηρεσίες αυτού του είδους. Στην περίπτωση που μέλος της Αρχής αποκτήσει μία από τις παραπάνω ιδιότητες, προβεί σε πράξεις ή αναλάβει εργασία ή

έργο ή αποκτήσει άλλη ιδιότητα που είναι κατά την κρίση της Αρχής ασυμβίβαστη με τα καθήκοντα του, εκπίπτει αυτοδίκαια από την ιδιότητα του μέλους της Αρχής.

3.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής υπακούουν στη συνείδησή τους και το νόμο. Υπόκεινται στο καθήκον εχεμύθειας, το οποίο υφίσταται και μετά την με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους.

Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το νόμο, τα μέλη της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη.

Μέλος της Αρχής που, κατά παράβαση του νόμου, γνωστοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι προσिता σε αυτό λόγω της υπηρεσίας του ή αφήνει άλλον να λάβει γνώση αυτών, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. Αν όμως τέλεσε την πράξη με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη.

3.5 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Η Αρχή εξυπηρετείται από Γραμματεία. Η Γραμματεία λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης και συγκροτείται από τρία (3) τμήματα:

- Τμήμα ελεγκτών
- Τμήμα επικοινωνίας
- Τμήμα διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων

Το Τμήμα των Ελεγκτών έχει ως βασικές αρμοδιότητες:

- τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε αρχεία,
- την έκδοση κανονιστικών πράξεων, σχεδίων κανονισμών,
- την έκδοση αποφάσεων για χορήγηση αδειών :

- ο συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων και ίδρυσης σχετικών αρχείων,
 - ο διασύνδεσης αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα,
 - ο διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς το εξωτερικό,
- την γνωμοδότηση για ρυθμίσεις που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- την έκδοση οδηγιών όσον αφορά τα θέματα που διαπραγματεύεται η Αρχή,
- την υποβοήθηση των υπευθύνων επεξεργασίας στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας,
- την εξέταση παραπόνων και αιτημάτων τυχόν θιγόμενων από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων,
- την έκδοση συστάσεων και υποδείξεων προς τους υπευθύνους επεξεργασίας,
- την καταγγελία παραβάσεων κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- τη σύνταξη και δημοσιότητα της ετήσιας έκθεσης της Αρχής,
- τη σύνταξη μελετών, υποβολή εισηγήσεων και προετοιμασία φακέλων για την υποστήριξη της Αρχής, και,
- την τήρηση και ενημέρωση των μητρώων της Αρχής και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ασφάλειά τους.

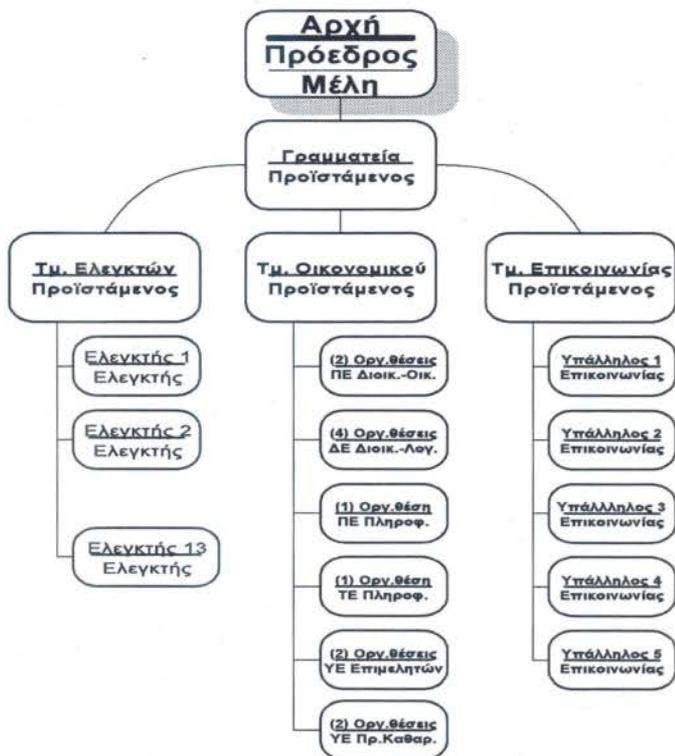
Στις βασικές αρμοδιότητες του Τμήματος Επικοινωνίας περιλαμβάνονται :

- η συνδρομή της Αρχής στην άσκηση της επικοινωνιακής πολιτικής,
- η μέριμνα των δημοσίων σχέσεων της Αρχής,
- η κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων, καταχωρήσεων στον τύπο, καθώς και ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή,
- η κατάρτιση ανακοινώσεων για τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων,
- η μετάφραση κάθε είδους κειμένου,

- η παρακολούθηση του τύπου,
- η διοργάνωση ενημερωτικών, επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων και συνεδρίων,
- η κατάρτιση, σε συνεργασία με το Τμήμα Ελεγκτών, τυποποιημένων εντύπων και αιτήσεων για την :
 - υποβολή γνωστοποιήσεων,
 - την ενημέρωση των υποκειμένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας, και
 - την χορήγηση αδειών,
- η δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων έχει ως βασικές αρμοδιότητες :

- τη γραμματειακή υποστήριξη της Αρχής (π.χ. την τήρηση πρωτοκόλλων, πρακτικών των συνεδριάσεων, κλπ)
- το χειρισμό θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης των μελών και του προσωπικού,
- τη διαχείριση οικονομικών υποθέσεων,
- την κατάρτιση του προϋπολογισμού,
- την έκδοση εντολών πληρωμής και εκκαθάρισης αποδοχών, αποζημιώσεων, δαπανών,
- την εκτίμηση και καταγραφή κάθε είδους αναγκών της Αρχής σε έπιπλα, μηχανικό εξοπλισμό κλπ,
- την εκποίηση ή καταστροφή άχρηστου υλικού και εξοπλισμού και
- τη διοικητική μέριμνα, καθαριότητα και τη φυσική ασφάλεια των εγκαταστάσεων της Αρχής.

3.6 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

3.6.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η Αρχή συνεδριάζει τακτικώς ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και εκτάκτως ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή αίτηση δύο τουλάχιστον μελών της. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

Οι κανονιστικές αποφάσεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι λοιπές αποφάσεις της Αρχής ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίησή τους.

3.6.2 ΜΗΤΡΩΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αρχή καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της και τηρεί για την διευκόλυνση του έργου της, τα ακόλουθα μητρώα :

- Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών.
- Μητρώο Αδειών.
- Μητρώο Διασυνδέσεων.
- Μητρώο προσώπων που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως.
- Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, στο οποίο καταχωρίζονται οι άδειες διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Μητρώο Απόρρητων Αρχείων.

3.6.3 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον κάθε άλλης αρχής, καθώς και σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και άλλων διεθνών οργανισμών και οργάνων που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις.

Στον Πρόεδρο της Αρχής ανήκει η ευθύνη της λειτουργίας της καθώς και της λειτουργίας της Γραμματείας.

Όταν η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιβάλλει την άμεση λήψη απόφασης, ο Πρόεδρος μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να εκδίδει προσωρινή διαταγή για άμεση, ολική ή μερική αναστολή της επεξεργασίας ή της λειτουργίας του αρχείου. Η διαταγή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή.

Σε κάθε δίκη που αφορά απόφαση της Αρχής διάδικος είναι η ίδια, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρο.

3.6.4 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες της Αρχής απορρέουν από το νόμο 2472/97 και μπορούν να ομαδοποιηθούν στους ακόλουθους τρεις τομείς :

Διοικητικές – Ελεγκτικές αρμοδιότητες

❖ Χορηγεί τις άδειες τήρησης αρχείων που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

Συγκεκριμένα χορηγεί τις ακόλουθες άδειες :

- Άδεια συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, (δηλ. σχετικών με τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική

πρόνοια και την ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες).

- Άδεια διασύνδεσης αρχείων, (όπου ως διασύνδεση ορίζεται η μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στην δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό).
- Άδεια διασυνοριακής ροής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. (Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ελεύθερη, ενώ η διαβίβαση προς χώρα που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν υποστεί ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία μετά τη διαβίβασή τους, επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Αρχής. Η Αρχή παρέχει την άδεια μόνον εάν κρίνει ότι η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας).

❖ Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές.

❖ Σε περίπτωση οποιασδήποτε παράβασης που αναφέρεται στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ή γενικά στην τήρηση αρχείου η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις κυρώσεις του Νόμου 2472/97 ανεξάρτητα από τη φύση του αρχείου. Οι κυρώσεις μπορεί να είναι ποινικές, που διώκονται αυτεπάγγελτα ή ύστερα από μήνυση της Αρχής που ενεργεί και τη σχετική προανάκριση ή κυρίως οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις :

- Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.
 - Πρόστιμο.
 - Προσωρινή ανάκληση άδειας.
 - Οριστική ανάκληση άδειας.
 - Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.
- ❖ Εξετάζει παράπονα σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων, που τους αφορούν, και αιτήσεις, με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η

εξακριβωση της νομιμότητας των επεξεργασιών αυτών και ενημερώνει τους αιτούντες για τις σχετικές ενέργειές της.

- ❖ Ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους σε κάθε αρχείο. Έχει προς τούτο δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και συλλογής κάθε πληροφορίας για τους σκοπούς του ελέγχου.
- ❖ Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων.

Κανονιστικές – Συμβουλευτικές αρμοδιότητες

- ❖ Εκδίδει οδηγίες προς τον σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- ❖ Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο νόμος 2472/97.
- ❖ Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.
- ❖ Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- ❖ Εξετάζει προσφυγές, αιτήματα, ερωτήσεις.

Επικοινωνία - Δημοσιοποίηση – Απολογισμός – Συνεργασίες

- ❖ Επικοινωνεί με το κοινό στους χώρους της, καθώς και μέσω τηλεφώνου, φαξ, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- ❖ Δημιουργεί ενημερωτικό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- ❖ Υλοποιεί ενημερωτικά σεμινάρια και διοργανώνει γεγονότα -εκδηλώσεις σε θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και συμμετέχει σε συνέδρια επί θεμάτων αρμοδιότητάς της.

- ❖ Παρακολουθεί τα δημοσιεύματα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για θέματα που αφορούν τις δραστηριότητές της και καταρτίζει και προωθεί δελτία τύπου στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο.
- ❖ Δημιουργεί και τηρεί βιβλιοθήκη με τίτλους από τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία, αρχείο ενημερωτικών εντύπων για θέματα της αρμοδιότητάς της και αρχείο αποφάσεων και εισηγήσεων των οργάνων στα οποία συμμετέχει ως μέλος.
- ❖ Καλεί και επικουρεί τα επαγγελματικά σωματεία και τις λοιπές ενώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων που διατηρούν αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας για την αποτελεσματικότερη προστασία της ιδιωτικής ζωής και των εν γένει δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον τομέα της δραστηριότητάς τους.
- ❖ Επικοινωνεί με αντίστοιχες Αρχές του εξωτερικού, με αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλους διεθνείς οργανισμούς και όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις καθώς και δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς του εσωτερικού.

Ειδικότερα, η Αρχή συμμετέχει ως μέλος στα παρακάτω όργανα

- Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν,
- Κοινή Εποπτική Αρχή ΕΥΡΩΠΟΛ και
- Επιτροπή του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Συμμετέχει επίσης :

- Στην Ομάδα Εργασίας σε θέματα Τηλεπικοινωνιών του Βερολίνου
- Στην Ομάδα Διαχείρισης Διακρατικών Υποθέσεων (Workshop Complaint Group)

Οι αρμοδιότητες τύπου Σένγκεν της Αρχής : Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι επίσης η εθνική αρχή ελέγχου του Σένγκεν υπό την έννοια ότι είναι αρμόδια για τον έλεγχο του Εθνικού Τμήματος του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν. Η αρμοδιότητα αυτή προκύπτει από το άρθρο 114 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ΣΕΣ) που κυρώθηκε με το Ν. 2514/97. Σύμφωνα με το άρθρο

114 ΣΕΣ «κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει αρχή ελέγχου, η οποία είναι αρμόδια, σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο να ασκεί ανεξάρτητο έλεγχο του αρχείου του εθνικού τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και να διερευνά αν, από την επεξεργασία και τη χρήση των δεδομένων που έχουν καταχωρηθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, δεν προσβάλλονται τα δικαιώματα του ενδιαφερομένου προσώπου».

Το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν ¹¹(Schengen Information System – SIS) που έχει δημιουργηθεί βάσει της ΣΕΣ (τίτλος IV) είναι ένα κοινό σύστημα πληροφοριών στο οποίο καταχωρούνται πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα και τραπεζογραμμάτια. Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών γίνεται βάσει συγκεκριμένων αυστηρών προϋποθέσεων που ορίζονται στη Σύμβαση, από τα εθνικά τμήματα του SIS (Γραφεία SIRENE) με την υποστήριξη της Τεχνικής Υπηρεσίας Υποστηρίξεως του SIS, που εδρεύει στο Στρασβούργο.

Στα πλαίσια αυτής της αρμοδιότητας η Αρχή χορηγεί άδεια για τη λειτουργία του Αρχείου του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Schengen (N.SIS ¹²– National Schengen Information System) επί τη βάση του άρθρου 7 του Ν. 2472/97 σύμφωνα με το οποίο απαιτείται άδεια για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων όπως αυτά που περιέχονται στο προαναφερόμενο αρχείο.

Το N.SIS είναι ένα πλήρως κατανεμημένο πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί μόνο στα κτίρια του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Δεν υπάρχει άμεση σύνδεση του συστήματος με το Διαδίκτυο.

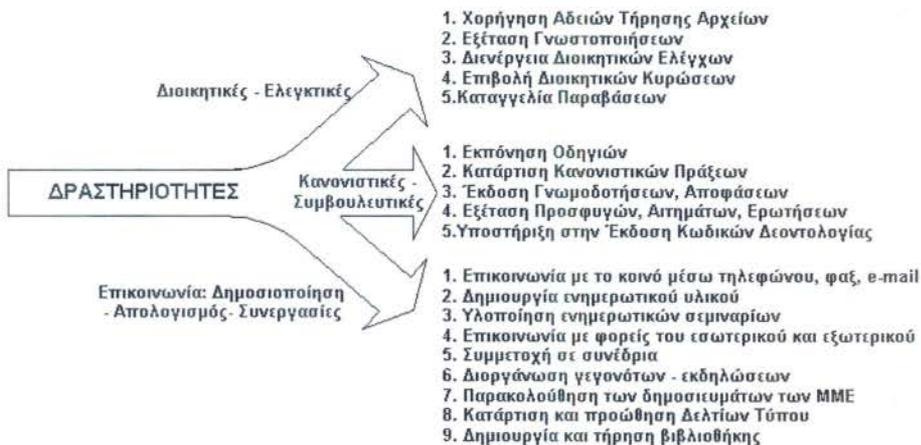
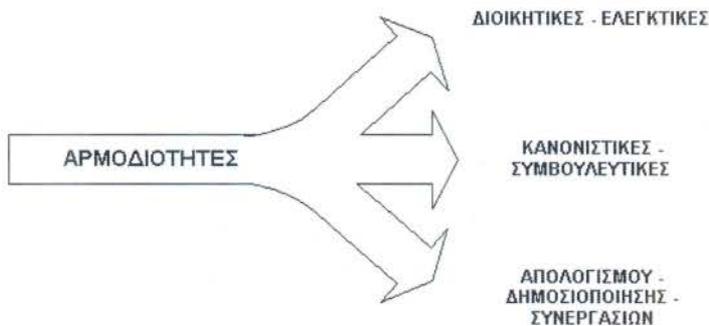
Συνοπτικά οι αρμοδιότητες τύπου Σένγκεν της Αρχής είναι :

- Ο έλεγχος του Εθνικού Τμήματος του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν, και
- Η χορήγηση άδειας για τη λειτουργία του Αρχείου του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν.
- ❖ Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001R2424:EL:HTML>

¹² Ως όρος N.SIS θα αναφέρεται στη συνέχεια ο όρος Αρχείου του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Schengen

❖ Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Στην έκθεση επισημαίνονται και οι τυχόν ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με ευθύνη της Αρχής, η οποία μπορεί να δώσει και άλλου είδους δημοσιότητα στην έκθεση.

Οι Δραστηριότητες της Αρχής

3.7 ΕΙΔΙΚΑ Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η ετήσια έκθεση της Αρχής περιλαμβάνει τα εξής :

- α) Στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία της Αρχής, τη σύνθεση και υποδομή της, όσον αφορά κυρίως το ανθρώπινο δυναμικό της, τα οικονομικά στοιχεία και την πληροφοριακή υποδομή αυτής.
- β) Στοιχεία σχετικά με τις βασικές δραστηριότητες της Αρχής με εκτενή αναφορά στις αντίστοιχες κατηγορίες, ήτοι τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων, την εξέταση προσφυγών, με αναλυτική περιγραφή των αποφάσεων του οικείου έτους και ανάπτυξη ιδιαίτερα σημαντικών ζητημάτων που απασχόλησαν την Αρχή, τη χορήγηση αδειών για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως και για την ίδρυση και λειτουργία σχετικών αρχείων, τη γνωστοποίηση ίδρυσης και λειτουργίας αρχείων με απλά προσωπικά δεδομένα και με την επικοινωνιακή πολιτική της Αρχής.
- γ) Στοιχεία σχετικά με τις διεθνείς εξελίξεις και τη συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας και συνόδους.
- δ) Παρατηρήσεις σχετικά με σχέδια νόμων που κατατέθηκαν προς ψήφιση στη Βουλή.
- ε) Παρατηρήσεις που αφορούν τις πιο αξιόλογες αποφάσεις της Αρχής κατά το οικείο έτος.

3.8 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Όπως προαναφέρθηκε, το αποτέλεσμα της δραστηριοποίησης της Αρχής στους παραπάνω τομείς παρουσιάζεται κάθε χρόνο στις ετήσιες εκθέσεις που δημοσιοποιεί. Σύμφωνα με αυτές, έχουν διεξαχθεί διοικητικοί έλεγχοι σε τράπεζες, οργανισμούς πιστοληπτικής ικανότητας, εταιρίες παροχής υπηρεσιών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Καθ' όλο το χρονικό διάστημα λειτουργίας της, η Αρχή έχει δεχτεί δεκάδες χιλιάδες προσφυγές – αιτήματα – ερωτήσεις, από τις

οποίες ένα μεγάλο ποσοστό έχει αντιμετωπιστεί. Στο ίδιο χρονικό διάστημα έχει δεχθεί επίσης εκατοντάδες χιλιάδες γνωστοποιήσεις τήρησης αρχείων τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Διοργάνωσε συνέδρια, σεμινάρια και γενικότερα ανέπτυξε την επικοινωνιακή της πολιτική τόσο προς το κοινό όσο και προς άλλους φορείς, μέσω του έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου.

Για την υποστήριξη των λειτουργιών της Αρχής, αναπτύχθηκε Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, μέσω του οποίου γίνεται η διαχείριση οικονομικών, διοικητικών και επιχειρησιακών εφαρμογών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ - ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

4.1 ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

4.1.1 Ιστορικό

Τα δελτία ταυτότητας που έφεραν μέχρι πριν από λίγα χρόνια οι Έλληνες πολίτες εκδίδονταν από την οικεία αστυνομική αρχή και σύμφωνα με το νόμο 127/1969 που προβλέπει ότι στο δελτίο ταυτότητας περιλαμβάνονται στοιχεία, που σήμερα με βάση την αρχή προστασίας δεδομένων ήταν περισσότερα από όσα απαιτούνται.

Σκοπός της εν λόγω επεξεργασίας είναι η βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου. Δηλαδή ότι ο εικονιζόμενος στο δελτίο ταυτότητας είναι το άτομο που φέρει τα στοιχεία που το εξατομικεύουν κατά μοναδικό τρόπο. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα δελτία ταυτότητας καταχωρίζονται σε αρχείο και μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας και από άλλες αρχές, υπηρεσίες ή τρίτους προς τους οποίους το υποκείμενο απευθύνεται κάνοντας χρήση του δελτίου ταυτότητας.

4.1.2 Σκεπτικό

Ο νόμος 2472/97 ως νεότερος και με διατάξεις οι οποίες εισάγουν στην ελληνική έννομη τάξη ρυθμίσεις του διεθνούς και κοινοτικού δικαίου, υπερνομοθετικής ισχύος, επιβάλλει την σύμφωνη προς αυτόν και τις αρχές που αυτός ο ίδιος καθιερώνει ερμηνεία και εφαρμογή των παλαιότερων ρυθμίσεων για τα δελτία ταυτότητας.

Σύμφωνα με το ν. 2472/97 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει μεταξύ άλλων να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Καθιερώνεται έτσι ως θεμελιώδης προϋπόθεση για την νόμιμη

λειτουργία κάθε αρχείου η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναγκαιότητας και προσφορότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

Στην προκειμένη περίπτωση εν όψει του σκοπού επεξεργασίας, που είναι η βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου, τα ακόλουθα στοιχεία, που προβλέπει το ν.δ 127/1969 για τα αστυνομικά δελτία ταυτότητας, υπερβαίνουν τον σκοπό της επεξεργασίας:

α. Το δακτυλικό αποτύπωμα του υποκειμένου, δεν είναι αναγκαίο για την βεβαίωση της ταυτότητας του υποκειμένου αφού αυτή προκύπτει από την προβλεπόμενη φωτογραφία. Επιπλέον, κατά την κοινή αντίληψη, το αποτύπωμα (η “σήμανση”) συνδέεται με την υποψία ή διαπίστωση εγκληματικής δραστηριότητας (“σεσημασμένοι”), η απόδοση της οποίας έστω και εν δυνάμει στο σύνολο του ελληνικού λαού, υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο και προσβάλλει την προστατευόμενη από το Σύνταγμα αξία του ανθρώπου.

β. Το ονοματεπώνυμο του / της συζύγου δεδομένου ότι ήδη από το 1983 ο γάμος δεν επιφέρει μεταβολή του επωνύμου των συζύγων. Εξάλλου η αναγραφή του δεν εξυπηρετεί τον σκοπό της ταυτότητας

γ. Το επάγγελμα διότι δεν αποτελεί στοιχείο της φυσικής ταυτότητας, υπόκειται σε μεταβολές και δεν απηχεί απαραίτητα την πραγματικότητα σε χρόνο μεταγενέστερο αυτού της έκδοσης του δελτίου. Επιπλέον, ενέχει κοινωνική διάκριση που δεν είναι σκόπιμο να αποτελεί στοιχείο επεξεργασίας του πιο πάνω Αρχείου.

δ. Η υπηκοότητα / ιθαγένεια, διότι εκ του νόμου δελτίο αστυνομικής ταυτότητας φέρουν μόνο οι Έλληνες πολίτες.

ε. Η κατοικία, ως μη αναγκαίο και πρόσφορο (διότι υπόκειται σε αλλαγές) για την εξατομίκευση της ταυτότητας

στ. Το θρήσκευμα διότι ανάγεται στον εσωτερικό κόσμο του ατόμου και ως εκ τούτου είναι απρόσφορο και μη αναγκαίο για την εξατομίκευση της ταυτότητάς του.

Η επεξεργασία όλων των ως άνω δεδομένων δεν είναι θεμιτή και όταν ακόμη το υποκείμενο παρέχει προς τούτο τη ρητή συγκατάθεσή του, σύμφωνα με το ν. 2472/97, διότι η συγκατάθεση του υποκειμένου δεν επιτρέπει καθ' εαυτήν την διεξαγωγή κάθε είδους επεξεργασίας όταν αυτή είναι αθέμιτη ή όταν αντίκειται στην αρχή του σκοπού και της αναγκαιότητας.

Το περιεχόμενο και η άσκηση του δικαιώματος του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού, που εκδηλώνεται μεταξύ των άλλων με την παροχή συγκατάθεσης του υποκειμένου για την επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν, δεν προσδιορίζονται αφηρημένα αλλά στο πλαίσιο και σε άμεση συνάρτηση με τον σκοπό τον οποίο εξυπηρετεί το αρχείο ή η επεξεργασία. Δεν μπορεί δηλ. η άσκηση αυτού του δικαιώματος να οδηγεί στην καταχώριση στοιχείων άσχετων με τον σκοπό του εκάστοτε αρχείου / επεξεργασίας.

4.1.3 Η Απόφαση

Η Αρχή σύμφωνα με τα παραπάνω αποφάσισε:

α) Έως ότου καθιερωθεί πλήρως το νέου τύπου δελτίο ταυτότητας η αρχή έκδοσης να συμμορφωθεί προς το περιεχόμενο της παρούσας απόφασης, εκδίδοντας τις αναγκαίες οδηγίες προς τις οικείες αρχές και υπηρεσίες και εφεξής κατά την έκδοση των νέων δελτίων αστυνομικής ταυτότητας ή τυχόν αντικατάσταση των παλαιών να μη συλλέγουν και να μην επεξεργάζονται τα ακόλουθα στοιχεία: **1.** δακτυλικό αποτύπωμα **2.** όνομα και επώνυμο συζύγου **3.** γένος **4.** επάγγελμα **5.** διεύθυνση κατοικίας **6.** υπηκοότητα **7.** θρήσκευμα.

β) Με την καθιέρωση των νέου τύπου δελτίων ταυτότητας (ν. 1599/86 όπως τροποποιηθείς ισχύει) να μη συλλέγουν και να μην επεξεργάζονται τα ακόλουθα στοιχεία: **1.** Επώνυμο και όνομα συζύγου **2.** Ιθαγένεια **3.** Θρήσκευμα.

4.2 ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΓΡΑΠΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

4.2.1 Ιστορικό

Με αίτησή του στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ένας καταγγέλλων ζήτησε να του επιδειχθούν τα γραπτά δοκίμιά του από τις πανελλήνιες εξετάσεις διότι διαπίστωσε μεγάλες αποκλίσεις στη βαθμολόγηση αυτών. Σε απάντησή του το Υπ.Ε.Π.Θ. απέρριψε την αίτηση, με το σκεπτικό ότι, σύμφωνα με κοινή υπουργική απόφαση, τα γραπτά δοκίμια των προαγωγικών και απολυτήριων εξετάσεων των μαθητών της Β' και Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου αντίστοιχα, εξαιρούνται από τη γνωστοποίηση στους πολίτες. Με έγγραφό του ο καταγγέλλων ρώτησε την Αρχή για τη νομιμότητα και τη συνταγματικότητα της παραπάνω ενέργειας.

4.2.2 Σκεπτικό

Σύμφωνα με το ν. 2472/97 «καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει αν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως. Όπως ορίζεται, η υποχρέωση πληροφόρησης μπορεί να αρθεί εν όλω ή εν μέρει, ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας».

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα γραπτά δοκίμια των διαγωνιζομένων περιέχουν προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν αλλά και το σύνολο αυτών συνιστά αρχείο. Ως εκ τούτου, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα δεδομένα του αρχείου που το αφορούν, εν προκειμένω στο γραπτό του δοκίμιο. Ο νόμος ρυθμίζει ειδικώς το δικαίωμα πληροφόρησης όταν πρόκειται για προσωπικά δεδομένα του ίδιου του υποκειμένου. Κατά συνέπεια, εφαρμόζεται οπωσδήποτε το δικαίωμα πρόσβασης του νόμου 2472/97.

4.2.3 Η Απόφαση

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το υπουργείο Παιδείας ως υπεύθυνος επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, υποχρεούται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε ο αιτών.

4.3 ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

4.3.1 Ιστορικό

Η ΣΕΑ (Πρωτοβουλία Πολιτών) με έγγραφό της ζήτησε την άδεια της Αρχής για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που προέρχονται από την βιντεοσκόπηση (με χρήση κάμερας και μαγνητοφώνου) ομιλιών πολιτικών προσώπων, στο βαθμό που αυτές σχετίζονται με την άσκηση δημόσιου λειτουργήματος και κατά τη διάρκεια δημόσιων συνεδριάσεων.

Ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η επιτέλεση των σκοπών της ΣΕΑ, οι οποίοι, σύμφωνα με το καταστατικό της, περιλαμβάνουν “την προστασία των πολιτικών, κοινωνικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την κοινωνική ευαισθητοποίηση και αλληλεγγύη, την καλλιέργεια και ανάπτυξη ανθρωπιστικών αξιών, την ενημέρωση των πολιτών και την προτροπή για διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους και άσκηση αντλόγου και ελέγχου σε κάθε μορφής εξουσία”.

4.3.2 Σκεπτικό

Το Συμβούλιο της Αρχής, μετά από εξέταση των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης σκέφτηκε ότι:

Σύμφωνα με το Ν. 2472/1997, τα δεδομένα εικόνας και ήχου, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Επομένως, η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας ή ήχου προσώπου, η οποία συλλέγεται με χρήση κάμερας ή μαγνητοφώνου σε κλειστό ή ανοικτό χώρο, όπως κατά τις ομιλίες

β) δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις του Ν. 2472/1997 για τη χορήγηση στην ΣΕΑ από την Αρχή άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων.

4.4 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

4.4.1 Ιστορικό

Η Πρόεδρος της Βουλής, με έγγραφό της, έκανε ερώτηση προς την Αρχή αν η δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών προσκρούει στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

4.4.2 Σκεπτικό

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

Το άρθρο 29 § 2 του Συντάγματος :

«Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις διαφάνειας ως προς τις εκλογικές δαπάνες και γενικά την οικονομική διαχείριση των κομμάτων, των βουλευτών, των υποψηφίων βουλευτών».

Το Ν. 2472/97:

«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπάττει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Η δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που δεν είναι ευαίσθητα, η οποία μπορεί να λάβει χώρα χωρίς τη συγκατάθεση των προσώπων που αναφέρονται σε αυτό, γιατί είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος και εκτελείται από δημόσια αρχή, αφού προδήλως η ενέργεια αυτή σκοπό έχει τον δημόσιο έλεγχο των χρηματιστηριακών δραστηριοτήτων των βουλευτών και στοχεύει στην εξυπηρέτηση της αρχής της διαφάνειας, κατά την έννοια του άρθρου 29 § 2 του Συντάγματος.

Τα ανωτέρω ισχύουν ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ο έλεγχος που αφορά το συγκεκριμένο πόρισμα αναφέρεται στην περίοδο 1998-2002, δηλαδή σε χρόνο πριν από την ψήφιση του Ν. 3213/2003, που απαγορεύει τις χρηματιστηριακές συναλλαγές των βουλευτών, και το άρθρο 2 § 3 του ίδιου νόμου, που αφορά τις δηλώσεις «πόθεν έσχες» των βουλευτών επιτρέπει τη δημοσιοποίηση των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτές.

Πάντως για την ενέργεια αυτή απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων.

4.4.3 Η Απόφαση

Έκρινε ότι η δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών δεν προσκρούει στις διατάξεις του Ν. 2472/97 που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αφού όμως προηγουμένως ενημερωθούν τα υποκείμενα των δεδομένων για την ενέργεια αυτή.

4.5 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΜΜΕ

4.5.1 Ιστορικό

Ύστερα από καταγγελία στην Αρχή ότι μία εφημερίδα δημοσίευσε στο φύλλο της αυτολεξεί το κείμενο αγωγής της καταγγέλλουσας, το οποίο είχε ασκήσει κατά

δύο προσώπων αναφέροντας και το ονοματεπώνυμό τους και η αγωγή αυτή αποτέλεσε και θέμα σε ρεπορτάζ τηλεοπτικού σταθμού στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων, παρά τη ρητή άρνηση της καταγγέλλουσας προς τον σταθμό για τη δημοσιοποίηση της υπόθεσής της, συνήλθε η Αρχή για να αποφασίσει για τυχόν παράνομες ενέργειες.

4.5.2 Σκεπτικό

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, οι εκπρόσωποι του τηλεοπτικού σταθμού υποστήριξαν ότι στο δελτίο ειδήσεων έγινε αναφορά στο όνομα του καταγγέλλοντος μία μόνο φορά, το οποίο (όνομα) άλλωστε είχε ήδη δημοσιευτεί στην εφημερίδα πρωί της ίδιας ημέρας. Περαιτέρω ισχυρίστηκαν ότι είχαν λάβει την άδεια του εκπροσώπου της εφημερίδας για αναμετάδοση του θέματος και ότι είχαν τη διαβεβαίωση του τελευταίου ότι η καταγγέλλουσα είχε δώσει τη συγκατάθεσή της στην εφημερίδα για τη δημοσίευση.

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του φακέλου, την ακρόαση του υπεύθυνου του τηλεοπτικού σταθμού και την εν γένει συζήτηση της υπόθεσης έκρινε ότι το κείμενο της αγωγής, που δημοσιεύθηκε αυτούσιο στο φύλλο της εφημερίδας περιέχει προσωπικά δεδομένα της καταγγέλλουσας και, ειδικότερα, πληροφορίες για μνηστεία που είχε συνάψει και η οποία λύθηκε, καθώς και για την ψυχική της υγεία. Η πληροφορία αυτή αφορά την ερωτική ζωή και την υγεία και, κατά συνέπεια, ανήκει στην κατηγορία των προσωπικών δεδομένων με ευαίσθητο χαρακτήρα.

Κατά το Ν.2472/1997, “απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων”. Η επεξεργασία αυτή κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται, ύστερα από άδεια της Αρχής, είτε με την έγγραφη, ρητή και ελεύθερη συγκατάθεση του προσώπου, είτε αν συντρέχει μία εξαίρεση που ο νόμος περιλαμβάνει. Μία από τις περιπτώσεις αυτές είναι και η ενάσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, εφόσον όμως πρόκειται για επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων “δημόσιων προσώπων” που συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων.

Κατά συνέπεια, όταν στο πλαίσιο δημοσιογραφικής δραστηριότητας προσβάλλονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός των ορίων που με βάση την

αρχή της αναλογικότητας θεσπίζει ο Ν.2472/1997, υπάρχει παραβίαση του νόμου αυτού και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις, χωρίς να τίθεται ζήτημα παραβίασης της ελευθερίας του τύπου.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση, η εφημερίδα δημοσιεύοντας αυτολεξεί το κείμενο αγωγής της προσφεύγουσας με αναφορά του ονόματός της, επεξεργάστηκε προσωπικά της δεδομένα. Κατά συνέπεια, προέβη σε επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Η επεξεργασία αυτή είναι παράνομη, αφού δεν συντρέχουν οι όροι του Ν.2472/1997, κατά το οποίο “Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες τους”. Η ενημέρωση του κοινού για ένα προσωπικό θέμα της καταγγέλλουσας, η οποία δεν είναι “δημόσιο πρόσωπο”, δεν υπερέχει της πληροφορικής της αυτοδιάθεσης, δεδομένου μάλιστα ότι τα αναφερθέντα προσωπικά δεδομένα, ακόμη και εκείνα που δεν έχουν ευαίσθητο χαρακτήρα, θίγουν καίρια την ιδιωτική της ζωή.

Ο τηλεοπτικός σταθμός, ανακοινώνοντας στο πλαίσιο τηλεοπτικής συζήτησης στοιχεία της αγωγής της καταγγέλλουσας, όπως αυτά είχαν δημοσιευθεί στην εφημερίδα, απλώς αναπαρήγαγε το δημοσίευμα αυτό από συγκεκριμένο φύλλο εφημερίδας το οποίο, ως προορισμένο για κυκλοφορία ως διανεμόμενο φύλλο, δεν αποτελεί αρχείο, και κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως του αν εθίγη ή όχι η προσωπικότητα του υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων, δεν παραβίασε το νόμο 2472/1997. Σε κάθε περίπτωση όμως είναι παράνομη η αναμετάδοση του ρεπορτάζ κατά το μέρος που στηρίζεται σε προσωπικά δεδομένα τα οποία είχαν συλλεγεί κατά παράβαση των διατάξεων του ν.2472/97.

4.5.3 Η Απόφαση

Ενόψει της βαρύτητας της πράξης που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στο υποκείμενο, δηλ. στην καταγγέλλουσα, η Αρχή έκρινε ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθούν στον υπεύθυνο της επεξεργασίας οι προβλεπόμενες του ν.2472/97 κυρώσεις και επέβαλε στον υπεύθυνο επεξεργασίας της εφημερίδας πρόστιμο, διέταξε τη διαγραφή των επίδικων δεδομένων από το αρχείο της

εφημερίδας με την έννοια απαγόρευσης της αναδημοσίευσης του φύλλου της, ειδικώς και μόνο με το περιεχόμενο αυτό. Απαγόρευσε στον υπεύθυνο επεξεργασίας του τηλεοπτικού σταθμού να αναμεταδώσει το επίμαχο ρεπορτάζ με το περιεχόμενο αυτό.

4.6 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

4.6.1 Ιστορικό

Η εταιρεία**** με δήλωσή της ανακοίνωσε στην Αρχή τη δημιουργία αρχείου με σκοπό την επιλογή προσώπων για την συμμετοχή στην τηλεοπτική εκπομπή με την ονομασία « Μεγάλος Αδερφός » που πρόκειται να μεταδοθεί από τηλεοπτικό σταθμό. Στην ίδια δήλωσή της ενημερώνει την Αρχή, ότι δεν πρόκειται να συλλέγει από τα προς επιλογή πρόσωπα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Στο παραπάνω αρχείο καταχωρίζονται οι υποψήφιοι για υπογραφή σύμβασης συμμετοχής στην εκπομπή με σκοπό την επιλογή από αυτούς των προσώπων που τελικά θα συμμετάσχουν. Αυτοί που θα επιλεγούν υποχρεούνται να ζήσουν επί 112 ημέρες μαζί σε ειδικό στούντιο.

4.6.2 Σκεπτικό

Σύμφωνα με το ν.2472/1997 τα προσωπικά δεδομένα, όπως αυτά ορίζονται από το νόμο, προκειμένου να δημιουργηθεί ηλεκτρονικό ή μη αρχείο, πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και για προκαθορισμένους νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία, ενόψει των σκοπών αυτών. Επομένως, για να υπάρχει νόμιμο αρχείο, πρέπει ο σκοπός του να είναι νόμιμος. Συνακόλουθα, όταν αυτός αντίκειται στο Σύνταγμα, το νόμο ή τα χρηστά ήθη, η επεξεργασία δεδομένων και η δημιουργία αρχείου είναι παράνομη, ανεξαρτήτως, αν έχει δοθεί η συναίνεση του υποκειμένου. Διότι είναι σαφές ότι ως « συγκατάθεση » κατά την έννοια του νόμου νοείται η δήλωση βουλήσεως με την οποία το υποκείμενο δίδει τη συναίνεσή του για την παραγωγή του έννομου αποτελέσματος της συλλογής προσωπικών του δεδομένων και θέσεώς τους σε αρχείο.

Στην προκειμένη περίπτωση :

Με βάση τα στοιχεία αυτά είναι φανερό ότι για λόγους εξυπηρέτησης των αναγκών της εκπομπής, και όχι μόνο, αφού η προβολή είναι αδιάλειπτη και μέσω του διαδικτύου, οδηγείται σε εξαφάνιση η ιδιωτική ζωή ως πυρήνας της ανθρώπινης προσωπικότητας. Η αναλαμβανόμενη υποχρέωση τείνει στον εξευτελισμό της αξίας του ανθρώπου κατά παράβαση και της επιταγής του άρθρου 2§1 του Συντάγματος. Απαξιώνεται η ανθρωπινή του ύπαρξη και παρασύρεται από την τηλεθέαση, χωρίς να μπορεί να αντιδράσει, και εξευτελίζεται πολλές φορές, χωρίς ο ίδιος να το αντιλαμβάνεται

Με τις συνθήκες αυτές η συναίνεση του υποκειμένου, η οποία νομιμοποιεί τον υπεύθυνο της επεξεργασίας να συλλέξει προσωπικά δεδομένα και να δημιουργήσει αρχείο, είναι αντισυνταγματική, παράνομη και αντίθετη με τα χρηστά ήθη, αφού δημιουργεί συμπεριφορά αντικείμενη προς τις προεκτεθείσες συνταγματικές διατάξεις του σεβασμού και της προστασίας της αξίας του ανθρώπου, από τις οποίες απαγορεύεται η παραίτηση, αλλά επιπρόσθετα με τη συναίνεση αυτή, συνάπτεται σύμβαση με την οποία δεσμεύεται υπέρμετρα η ελευθερία και ως εκ τούτου είναι άκυρη.

Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι η δυνατότητα κάθε υποκειμένου να αποχωρήσει από το παιχνίδι δεν μπορεί να νομιμοποιηθεί από την πλευρά αυτή την συγκατάθεση, αφού ακόμα και αυτή γίνεται μόνο μετά από ειδική διαδικασία. Σε κάθε περίπτωση, η υπέρμετρη δέσμευση της ελευθερίας και οι λοιποί καταπιεστικοί όροι θα εξακολουθούν να φέρονται ως δεσμευτικοί για τα μέρη καίτοι οδηγούν στα προαναφερθέντα αποτελέσματα.

Τέλος, αποδείχθηκε ότι υπεύθυνος επεξεργασίας και τήρησης του σχηματιζόμενου αρχείου είναι η ανώνυμη εταιρεία και όχι ο σταθμός, ο οποίος θα προβάλλει απλώς την εκπομπή. Πρέπει, επομένως, εφόσον ο επιδιωκόμενος με το αρχείο σκοπός περιέχει τις παραπάνω δεσμεύσεις, να επιβληθούν οι δέουσες διοικητικές κυρώσεις, μόνο σε βάρος της πιο πάνω εταιρείας.

4.6.3 Η Απόφαση

Ενόψει της ιδιαίτερης σοβαρότητας της παράβασης, κατ' εφαρμογή του ν.2472/1997 διατάχθηκε η διακοπή της επεξεργασίας των σχετικών προσωπικών δεδομένων.

4.7 ΧΡΗΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕ ΚΡΑΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

4.7.1 Ιστορικό

Η Διεύθυνση Αερολιμένων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας με αναφορά της προς την Αρχή ζήτησε την εξέταση της νομιμότητας της χρήσης του κλειστού συστήματος παρακολούθησης που έχει τοποθετήσει η εταιρία *** στους χώρους που νοικιάζει στον Κρατικό Αερολιμένα.

4.7.2 Σκεπτικό

Ελεγκτής της Αρχής διενήργησε πόρισμα ελέγχου μετά από εντολή του Προέδρου της, στο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που είχε εγκαταστήσει η εν λόγω εταιρία στον Κρατικό Αερολιμένα, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι διατάξεις του Ν. 2472/1997 και οι όροι της οδηγίας της Αρχής.

Μετά από εξέταση όλων των προσαχθέντων στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης η Αρχή έκρινε ότι σύμφωνα με το Ν. 2472/97:

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

- α) «να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών».

β) «να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας».

γ) «ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή τα υποκείμενα για την ταυτότητα του, τον σκοπό της επεξεργασίας, τους αποδέκτες και την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης».

Από το πόρισμα ελέγχου και από τα όσα δήλωσε ενώπιον της Αρχής ο εκπρόσωπος της εταιρίας προέκυψαν τα εξής:

- το κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης τοποθετήθηκε χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή κατά παράβαση του Ν. 2472/97.
- η εταιρία δεν τοποθέτησε πινακίδες που να ενημερώνουν τους επιβάτες των αεροπορικών εταιριών ότι λαμβάνονταν εικόνα τους από τον χώρο αναχωρήσεων και από το κυλικείο της εταιρίας παραβιάζοντας το Ν. 2472/97.
- η κάμερα που έχει τοποθετηθεί στην αίθουσα αναχωρήσεων εκτός των υπαλλήλων καταγράφει και τους προς επιβίβαση επιβάτες γεγονός που παραβιάζει το Ν. 2472/97. Η εταιρία τοποθέτησε μικρόφωνο στον χώρο του κυλικείου που καταγράφει τους διαλόγους των υπαλλήλων με τους πελάτες παραβιάζοντας το Ν. 2472/97 και την Οδηγία 1122/26-9-2000.

4.7.3 Η Απόφαση

Για τους λόγους αυτούς, η Αρχή:

1. Επέβαλε στην εταιρία πρόστιμο.
2. Διέταξε την απεγκατάσταση του κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης από το χώρο του καταστήματος της εταιρίας στο αεροδρόμιο, πλην αυτής που είναι εγκατεστημένη στο χώρο της αποθήκης και την γνωστοποίηση στην Αρχή της ολοκλήρωσης της απεγκατάστασης εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση της παρούσας.

4.8 ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

4.8.1 Ιστορικό

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης – Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας – Διεύθυνση Ασφάλειας Ολυμπιακών Αγώνων (ΔΑΟΑ) με έγγραφό του ζήτησε από την Αρχή την παράταση του χρόνου της λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (μετά τη λήξη των ολυμπιακών αγώνων) που χρησιμοποιείται για τον σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της Αρχής..

Ως πρωτογενής σκοπός επεξεργασίας δηλώνεται η διαχείριση της κυκλοφορίας, (υποβάλλει επίσης το Υπουργείο αίτημα επέκτασης του σκοπού επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που λαμβάνονται από το σύστημα). Ως δευτερογενής σκοπός επεξεργασίας δηλώνεται η προστασία προσώπων και αγαθών. Το ΥπΔημΤάξης ζητεί επίσης διεύρυνση του αριθμού των χρηστών του συστήματος.

Το ΥπΔημΤάξης ισχυρίζεται ότι τα παραπάνω είναι απολύτως αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που συνίστανται, πέραν της διαχείρισης της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, στην προστασία της ασφάλειας των πολιτών.

4.8.2 Σκεπτικό

Ως προς το πρωτογενές αίτημα, η Αρχή είχε κρίνει ότι η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, δεν επιτρέπεται, διότι προσβάλλει την προσωπικότητα και την ιδιωτική ζωή του ατόμου. Κατ' εξαίρεση, τέτοιου είδους λήψη και επεξεργασία είναι νόμιμη, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, υπό τις προϋποθέσεις του Ν. 2472/1997, εφόσον, εκτός των άλλων, αφορά και τη ρύθμιση της κυκλοφορίας. Παρέκκλιση από τον κανόνα αυτόν μπορεί να αναγνωρίζεται, υπό αυστηρές θεσμικές εγγυήσεις, μόνο σε ειδικές περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Επιπλέον η Αρχή έκρινε ότι πρέπει να επιτρέψει τη λειτουργία του συστήματος για τον πρωτογενή σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας για το αιτούμενο χρονικό διάστημα, υπό προϋποθέσεις.

Ως προς το δευτερογενές αίτημα, της επεκτάσεως του σκοπού της επεξεργασίας για την προστασία προσώπων και αγαθών, που συνδέεται με την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, η Αρχή πρέπει να διερευνήσει αν οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του συστήματος στα θεμελιώδη δικαιώματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής είναι ή όχι αναγκαίες για την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος των πολιτών στην ασφάλεια.

Από την εξέταση του φακέλου δεν μπορούν να συναχθούν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης σε δημόσιους χώρους.

Επίσης σε σχέση με τη λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης σε δημόσιους χώρους γενικώς το Μονομελές Πρωτοδικείο Πατρών έκρινε με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ότι συνιστά «ανεπίτρεπτη προσβολή των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου, της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας του ατόμου από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση των προσωπικών του δεδομένων».

Ενόψει των διαπιστώσεων αυτών και του Ν. 2472/97, που ορίζει ότι «τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τόχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει (α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών και (β) να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας» (αρχή της αναλογικότητας) καθώς επίσης και της μη υπάρξεως μέχρι σήμερα, ειδικής, συγκεκριμένης και σημαντικής απειλής για τη δημόσια ασφάλεια και την έννομη τάξη, το αίτημα επεκτάσεως του σκοπού επεξεργασίας δεν είναι νόμιμο, γιατί με τον τρόπο αυτό επέρχεται σοβαρή και καθολική προσβολή των δικαιωμάτων των πολιτών χωρίς να επιτυγχάνεται ανάλογη αναβάθμιση του δικαιώματος των πολιτών στην ασφάλεια.

4.8.3 Η Απόφαση

Η Αρχή έκρινε ενόψει των παραπάνω ότι πρέπει να απορρίψει το δευτερογενές αίτημα της διεύρυνσης του σκοπού επεξεργασίας και αφού έκανε δεκτή εν μέρει την αίτηση επέτρεψε την παράταση της λειτουργίας του συστήματος Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης για τον σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως ενδεικτικά:

- α) Η λειτουργία του συστήματος επιτρέπεται για τον σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας των οχημάτων. Απαγορεύεται η αξιοποίηση των δεδομένων, που συλλαμβάνονται μέσω του συστήματος, για οποιονδήποτε άλλο λόγο, εκτός της διαπίστωσης παραβατικών πράξεων
- β) Επιτρέπεται η λειτουργία εκείνων των καμερών, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε οδικούς άξονες μεγάλης κυκλοφορίας για την διαχείριση της οποίας είναι απαραίτητη η χρήση των καμερών. Απαγορεύεται η λειτουργία των καμερών που είναι εγκατεστημένες σε δρόμους περιορισμένης κυκλοφορίας και χώρους συνάθροισης πολιτών.
- γ) Οι κάμερες θα πρέπει να λειτουργούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι δυνατή η λήψη και η καταγραφή εικόνων της εισόδου ή του εσωτερικού των κατοικιών.
- δ) Απαγορεύεται η λήψη και η καταγραφή ήχου.
- ε) Απαγορεύεται η διαβίβαση δεδομένων σε τρίτους.
- στ) Τα δεδομένα θα τηρούνται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- ζ) Για κάθε μία από τις κάμερες, πριν το άτομο εισέλθει στην εμβέλειά της ενημερώνεται με τρόπο πρόσφορο και σαφή.

Τέλος, η Αρχή απέρριψε το αίτημα επεκτάσεως του σκοπού της επεξεργασίας του συστήματος και απαγόρευσε τη χρήση του για τον σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών ή άλλους σκοπούς πέραν της διαχείρισης της κυκλοφορίας.

4.9 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

4.9.1 Ιστορικό

Ο κ.*** ζήτησε από την Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 (σχετικά με τη «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών») να του χορηγήσει τα παρακάτω ποσοτικά στοιχεία σε εύλογο δείγμα ατόμων με ειδικές ανάγκες: ποσοστό αναπηρίας, είδος αναπηρίας, οικογενειακή κατάσταση, εκπαιδευτικό επίπεδο, ηλικία, φύλο, πρόγραμμα κατάρτισης, εργαζομένων ή ανέργων στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και, αν η σύμβαση αφορά τον ιδιωτικό τομέα, τι είδους είναι. Υπέβαλε αίτηση προς την Αρχή, προκειμένου να εξετασθεί η προς αυτόν αρνητική απάντηση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής σχετικά με τη χορήγηση αυτών των δεδομένων. Τα δεδομένα αυτά, απλά και ευαίσθητα, σύμφωνα με το Ν. 2472/97, τηρούνται σε αρχείο με υπεύθυνο επεξεργασίας την προαναφερθείσα Επιτροπή.

Ο αιτών ζητεί τα δεδομένα αυτά για την εκπόνηση της διδακτορικής του διατριβής με θέμα «Η θέση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο σύγχρονο εργασιακό χώρο». Σύμφωνα με την επιστολή του επιβλέποντος καθηγητή, τα εν λόγω δεδομένα είναι απολύτως αναγκαία για τη συγκεκριμένη διδακτορική διατριβή, γιατί «... τα παραπάνω ποσοτικά στοιχεία θα βοηθήσουν στην διερεύνηση των συνθηκών και των προϋποθέσεων προσαρμοστικότητας των ατόμων με ειδικές ανάγκες στους εργασιακούς χώρους».

4.9.2 Το σκεπτικό

Ο Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και

συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν τίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

«Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων».

«Κατ'εξάιρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται».

Η Αρχή κρίνει ότι η επιστημονική έρευνα είναι νόμιμος σκοπός επεξεργασίας, η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Τόσο τα αιτούμενα αλλά όσο και τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μπορούν να γίνουν γνωστά στον κ.*** εφόσον η επεξεργασία τους αφορά αποκλειστικά επιστημονικό-ερευνητικό σκοπό.

Στην περίπτωση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, αν τα δεδομένα εκφύγουν από τη σφαίρα επιρροής του υπευθύνου επεξεργασίας, δηλαδή ανακοινωθούν ή διατεθούν σε τρίτο, όπως είναι ο κ.***, ανωνυμοποιημένα, πληρούνται οι προϋποθέσεις, ώστε η επεξεργασία να είναι νόμιμη.

Συγκεκριμένα, ο νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις για την ασφάλεια της επεξεργασίας που συντρέχει με τα υπόλοιπα άρθρα του Νόμου, ώστε όταν υπάρχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις τους να εφαρμόζονται .

4.9.3 Η Απόφαση

1. Κρίνει ότι η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 επιτρέπεται να χορηγήσει ανωνυμοποιημένα τα αιτούμενα δεδομένα στον κ.*** σε εύλογο δείγμα ατόμων.

2. Δέχεται την αίτηση του κ.***, ο οποίος, όταν του παραδοθούν τα αιτούμενα δεδομένα, θα πρέπει να ζητήσει άδεια από την Αρχή για ίδρυση και λειτουργία αρχείου με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με το Ν. 2472/1997.

4.10 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

4.10.1 Ιστορικό

Η *** με αναφορά της προς την Αρχή κατήγγειλε ότι η ασφαλιστική εταιρεία ***, της απηύθυνε καταγγελία της ασφαλιστικής σύμβασης, επικαλούμενη μη προσκόμιση υπερηχογραφήματος (των έσω γεννητικών οργάνων). Το υπερηχογράφημα είχε διενεργηθεί σε διαγνωστικό κέντρο. Σύμφωνα με την ασφαλιστική εταιρεία, η μη ανακοίνωση του ιατρικού αυτού στοιχείου πριν από την κατάρτιση της ασφαλιστικής σύμβασης αποτελεί παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων του ασφαλισμένου.

Κατά την προσφεύγουσα η αποκάλυψη από το διαγνωστικό κέντρο του ως άνω ιατρικού δεδομένου και η χρήση του από την ασφαλιστική εταιρεία συνιστούν παράβαση του Ν. 2472/97.

4.10.2 Το σκεπτικό

Σύμφωνα με το Ν. 2472/97, τα δεδομένα υγείας συνιστούν «ευαίσθητα δεδομένα». Η νόμιμη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων προϋποθέτει τη θεμιτή και νόμιμη συλλογή τους. Η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων κατ' αρχήν απαγορεύεται εκτός εξαιρέσεων. Κατά το Ν. 2472/97 ως «συγκατάθεση» του υποκειμένου νοείται «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώση, και με την οποία το υποκείμενο, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν». Τέλος, όταν τα δεδομένα

ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

Το υπερηχογράφημα, στο οποίο υπεβλήθη η προσφεύγουσα, αποτελεί ευαίσθητο δεδομένο υγείας. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε επεξεργασία του, όπως διαβίβαση, συλλογή και καταχώριση σε αρχείο, επιτρέπεται μόνο υπό τους όρους του Ν. 2472/97. Επιπλέον, η ανακοίνωσή του από τον υπεύθυνο επεξεργασίας του αρχείου σε τρίτον προϋποθέτει την προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου.

Όπως προέκυψε από τα στοιχεία του φακέλου, το διαγνωστικό κέντρο διαβίβασε το επίμαχο υπερηχογράφημα στην ασφαλιστική εταιρεία, ύστερα από εισαγγελική παραγγελία. Το γεγονός ότι η διαβίβαση αυτή έγινε ύστερα από εισαγγελική παραγγελία δεν αναιρεί τον παράνομο χαρακτήρα της συγκεκριμένης επεξεργασίας ευαίσθητου ιατρικού δεδομένου (αφού στην εισαγγελική παραγγελία αναφέρεται ότι επιτρέπεται η χορήγηση του δεδομένου, εφόσον αυτή δεν προσκρούει σε κάποια ειδική διάταξη νόμου). Στη συγκεκριμένη περίπτωση η χορήγηση από το διαγνωστικό κέντρο στην ασφαλιστική εταιρεία του υπερηχογραφήματος αντίκειται στις διατάξεις του Ν. 2472/97. Επιπλέον, το διαγνωστικό κέντρο, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν ενημέρωσε την προσφεύγουσα για τη διαβίβαση του ευαίσθητου δεδομένου υγείας της προς την ασφαλιστική εταιρεία. Κατά συνέπεια, το διαγνωστικό κέντρο παρέβη το Ν. 2472/97.

Όπως προέκυψε από τα στοιχεία του φακέλου, η ασφαλιστική εταιρεία συνέλεξε και καταχώρισε στο αρχείο της ευαίσθητο δεδομένο υγείας χωρίς να πληρούνται οι όροι του Ν. 2472/97. Πράγματι, από τη στιγμή κατά την οποία η διαβίβαση του δεδομένου από το διαγνωστικό κέντρο σε αυτή δεν ήταν σύνομη, η συλλογή του δεν είναι και αυτή νόμιμη. Επιπλέον η καταχώρισή του στο αρχείο της ασφαλιστικής εταιρείας έγινε χωρίς να συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις Ν. 2472/97. Τυχόν «συγκατάθεση» του υποκειμένου στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, υπό τη μορφή προσχώρησης στους γενικούς του όρους, δεν αποτελεί την κατά του νόμου απαιτούμενη «ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως». Διαπιστώνεται, επομένως, παράβαση από την ασφαλιστική εταιρεία του Ν. 2472/97.

4.10.3 Η Απόφαση

Για τους λόγους αυτούς η Αρχή:

1. Επέβαλλε στο διαγνωστικό κέντρο πρόστιμο για παράνομη διαβίβαση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων υγείας και για μη προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου για τη διαβίβαση αυτή.
2. Επέβαλλε στην ασφαλιστική εταιρεία πρόστιμο για παράνομη συλλογή και καταχώριση σε αρχείο ευαίσθητου προσωπικού δεδομένου υγείας.
3. Επέβαλλε ως κύρωση στην ασφαλιστική εταιρεία την καταστροφή του υπερηχογραφήματος.

4.11 ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

4.11.1 Ιστορικό

Το Γενικό Νοσοκομείο... απέστειλε έγγραφο με το οποίο ζητά την άδεια της Αρχής να επιτρέψει την πρόσβαση σε φακέλους ασθενών του που τηρούνται στο οικείο αρχείο προκειμένου να ολοκληρωθεί ερευνητική εργασία. Είναι αναδρομική μελέτη, δηλαδή αφορά στοιχεία που συλλέχθηκαν σε παρελθόντα χρόνο κατά τη διάρκεια νοσηλείας των ασθενών, έχει συγκεκριμένο θέμα (τη συσχέτιση φλεγμονωδών δεικτών με τη στεφανιαία νόσο) και σκοπό την ακριβέστερη εκτίμηση του κινδύνου εμφάνισης στεφανιαίας νόσου και την προώριότερη αντιμετώπιση των παραγόντων κινδύνου. Για το σκοπό αυτό θεωρείται αναγκαία η ανάλυση ορισμένων ιατρικών στοιχείων των νοσηλευθέντων ασθενών που αναφέρονται περιοριστικά. Επίσης, η επιστημονική εργασία είναι χρονικά περιορισμένη. Από τα ίδια έγγραφα προκύπτει ότι οι αιτούντες την πρόσβαση αναλαμβάνουν την ευθύνη της ανωνυμοποίησης των στοιχείων των ασθενών.

4.11.2 Σκεπτικό

« Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του..., και η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται».

Ο Ν. 2472/97 ορίζει ότι στα ευαίσθητα δεδομένα συγκαταλέγονται και αυτά που αφορούν στην υγεία του ατόμου, ορίζει μεταξύ άλλων ότι ο σκοπός της επεξεργασίας πρέπει να είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος, τα δε δεδομένα να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτούνται ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας.

Ο Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολήν του. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας».

Η επιστημονική έρευνα, είναι νόμιμος σκοπός. Αναγνωρίζεται το δικαίωμα διεξαγωγής ερευνητικού έργου από το προσωπικό των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. που παρέχει υπηρεσίες υγείας, για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Η Αρχή κρίνει ότι η διάταξη αυτή περιλαμβάνει τουλάχιστον την περίπτωση όπου η επεξεργασία και η ανωνυμοποίηση των δεδομένων διενεργείται από τον ίδιο

τον υπεύθυνο της επεξεργασίας των δεδομένων, έτσι ώστε τα δεδομένα να μην εκφεύγουν από τη σφαίρα επιρροής του υπεύθυνου επεξεργασίας, δηλαδή να μην ανακοινώνονται ή διατίθενται σε τρίτον χωρίς προηγουμένως να έχουν ανωνυμοποιηθεί. Επιπλέον, το αντικείμενο της έρευνας πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένο ώστε να είναι δυνατή και η κρίση εάν τα δεδομένα που υφίστανται επεξεργασία είναι απαραίτητα για τον επιδιωκόμενο σκοπό. Τέλος, κατά το διάστημα της επεξεργασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και πριν την ανωνυμοποίηση αυτών, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει σύμφωνα με το Ν. 2472/97 να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων. Τέτοια μέτρα αφορούν τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και ακεραιότητας των δεδομένων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση τα δεδομένα αφορούν στην υγεία ατόμων που νοσηλεύθηκαν στο Νοσοκομείο και τα στοιχεία των οποίων τηρούνται σε σχετικούς φακέλους στο Αρχείο του Νοσοκομείου. Για την επεξεργασία αυτή δεν υπάρχει συγκατάθεση των ασθενών, για το λόγο αυτό εξετάζεται εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Ν. 2472/97. Στο σημείο αυτό η Αρχή συνεκτιμά ότι σε αναδρομικού χαρακτήρα μελέτες είναι ιδιαίτερος δυσχερής η εκ των υστέρων αναζήτηση της συγκατάθεσης των υποκειμένων των δεδομένων.

Η επιστημονική εργασία έχει συγκεκριμένο θέμα και οι φάκελοι των ασθενών που θα αξιολογηθούν επιλέγονται με προκαθορισμένα κριτήρια και, επίσης, η έρευνα οριοθετείται χρονικά. Συνεπώς η επεξεργασία πληροί την προϋπόθεση του σαφούς και προκαθορισμένου σκοπού, τα δε στοιχεία στα οποία ζητείται η πρόσβαση είναι πρόσφορα και όχι περισσότερα σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Επιπλέον, ο αιτών την πρόσβαση αναλαμβάνει την ευθύνη ανωνυμοποίησης των στοιχείων των ασθενών. Η ανωνυμοποίηση, αναφέρεται σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών.

Επιπλέον, η Αρχή κρίνει ότι για να διασφαλισθούν πλήρως τα δικαιώματα των ασθενών, η πρόσβαση/ χρήση στους φακέλους των συγκεκριμένων ασθενών θα πρέπει να γίνει στο χώρο του Αρχείου του Νοσοκομείου, εκεί δηλαδή που τηρούνται οι φάκελοι. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους δεν κινδυνεύουν από τυχόν αλλοίωση, απώλεια ή καταστροφή. Τέλος, από τα προσκομισθέντα έγγραφα δεν προκύπτει η ανάγκη να καταγραφούν από τον

αιτούντα την πρόσβαση τα στοιχεία που ταυτοποιούν τους ασθενείς και να συνδεθούν αυτά με τα ιατρικά δεδομένα. Συνεπώς, η ανωνυμοποίηση των στοιχείων των ασθενών οφείλει να γίνει ήδη κατά τη διάρκεια της πρόσβασης στα στοιχεία των ασθενών.

4.11.3 Η Απόφαση

Η Αρχή χορηγεί την αιτούμενη άδεια προς το Νοσοκομείο υπό τους εξής όρους: α) Η πρόσβαση στα στοιχεία των φακέλων των ασθενών θα γίνει στο χώρο του Αρχείου του Νοσοκομείου β) ο αιτών την πρόσβαση ή οι βοηθοί του θα εξάγουν από τους φακέλους των ασθενών μόνο όσα στοιχεία είναι απαραίτητα για το ερευνητικό έργο, γ) η ανωνυμοποίηση των δεδομένων των ασθενών θα γίνει ήδη κατά τη διάρκεια της πρόσβασης στα δεδομένα

4.12 ΕΙΣΟΔΟΣ ΥΙΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΩΝ

4.12.1 Ιστορικό

Το Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών, το οποίο τηρεί αρχείο υιοθεσιών σύμφωνα με άδεια της Αρχής, ερωτά με έγγραφό της, αν μπορεί να πληροφορεί τα ενήλικα υιοθετημένα τέκνα εκτός από τα στοιχεία ταυτότητάς τους και για στοιχεία των βιολογικών τους γονέων, όπως ποινικές καταδίκες, ερωτικός βίος, υγεία κλπ.

4.12.2 Σκεπτικό

Σύμφωνα με το άρθρο 1559 παρ. 2 του ΑΚ, «Το θετό τέκνο έχει μετά την ενηλικίωσή του το δικαίωμα να πληροφορείται πλήρως τα στοιχεία των φυσικών γονέων του.» Εξάλλου κατά το νόμο 2447/1996 : «Στις περιπτώσεις υιοθεσιών ανηλίκων, που τελέσθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, υπό συνθήκες που εξασφάλισαν τη μυστικότητα τους, σύμφωνα με τους όρους του νόμου, ο οποίος ίσχυε κατά το χρόνο της τέλεσής τους, το θετό τέκνο έχει μετά την

ενηλικίωσή του το δικαίωμα να πληροφορείται πλήρως τα στοιχεία των φυσικών γονέων του, σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα. Για το θέμα αυτό έχει ήδη εκδοθεί η απόφαση της Αρχής, η οποία αναφέρει ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες οφείλουν να παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή στο θετό τέκνο ώστε να πληροφορηθεί τη βιολογική του προέλευση.

Το θετό τέκνο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε κάθε αρχείο που το αφορά προκειμένου να μάθει την ταυτότητα των βιολογικών του γονέων. Άλλα προσωπικά δεδομένα και μάλιστα ευαίσθητα, που αφορούν τους βιολογικούς γονείς, δεν επιτρέπεται να χορηγούνται στον ενήλικο υιοθετημένο, σύμφωνα με το ν.2472/1997.

Κατ' εξαίρεση ιατρικά δεδομένα των βιολογικών γονέων, που έχουν σχέση με την υγεία του υιοθετημένου, μπορεί να ανακοινώνονται, σύμφωνα με το ν.2472/1997, στον ιατρό του υιοθετημένου τέκνου, εφόσον αυτός βεβαιώνει ότι είναι αναγκαία για τη διάγνωση ή θεραπεία του υιοθετημένου.

4.12.3 Η Απόφαση

Η παροχή στοιχείων στο ενήλικο θετό τέκνο σύμφωνα με τα παραπάνω, αφορά στην ανακοίνωση των στοιχείων ταυτότητας των βιολογικών γονέων και όχι άλλων στοιχείων που συνδέονται με την προσωπικότητά τους. Ως στοιχεία ταυτότητας νοούνται τα αναγραφόμενα στο δελτίο ταυτότητας.

Η ανακοίνωση ιατρικών δεδομένων των βιολογικών γονέων προς το ενήλικο θετό τέκνο μπορεί να επιτραπεί στην περίπτωση κατά την οποία η γνώση αυτών είναι σημαντική για την υγεία του τέκνου. Όπου το θετό τέκνο επικαλείται λόγους υγείας, τα ιατρικά δεδομένα των βιολογικών του γονέων επιτρέπεται να χορηγηθούν μόνο αν υπάρχει ιατρική βεβαίωση που να πιστοποιεί την αναγκαιότητα των στοιχείων αυτών για την υγεία υιοθετημένου.

5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Γίνεται εύκολα αντιληπτό από την αναφορά στις αποφάσεις της Αρχής, που αναλύθηκαν πιο πάνω, ότι στα λίγα σχετικά χρόνια λειτουργίας της (σύσταση της Αρχής μόλις το έτος 1997) κλήθηκε να δώσει σημαντικές λύσεις προς την ορθή εφαρμογή τόσο του νόμου 2472/97 όσο και των σχετικών Οδηγιών που μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί, και χάραξε αξιόλογες κατευθυντήριες γραμμές στα πλαίσια της σύγχρονης πραγματικότητας που διαμορφώνεται ενόψει της, με εκρηκτικά ταχείς ρυθμούς, εξέλιξης της τεχνολογίας.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ιδιαίτερο ρόλο στη λειτουργία της Αρχής παίζει το γεγονός ότι μέλη της Αρχής αυτής αποτελούν καταξιωμένες προσωπικότητες και επιστήμονες κυρίως από το χώρο της νομικής επιστήμης και της πληροφορικής με αξιόλογη εμπειρία στα θέματα στα οποία η Αρχή καλείται να δώσει λύσεις, καθώς και το γεγονός ότι απολαμβάνουν εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και μπορούν για το λόγο αυτό να ασκήσουν το ρόλο τους αμερόληπτα, υπακούοντας μόνο στο νόμο και τη συνείδησή τους και ανεξάρτητα από άλλες επιρροές, μη φοβούμενοι τυχόν συνέπειες των κρίσεών τους.

Έτσι, μέχρι σήμερα η Αρχή δεν έχει διστάσει να εκφέρει τις απόψεις της αναφορικά με την εφαρμογή του νόμου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων του ατόμου σε ιδιαίτερα ευαίσθητους τομείς, ερχόμενη πολλές φορές αντιμέτωπη με κατεστημένες αντιλήψεις και συμφέροντα, όπως για παράδειγμα όσο αφορά το επιτρεπτό ή μη της αναγραφής του θρησκευματος (καθώς και άλλων στοιχείων που δεν αφορούσαν στην εξατομίκευση του ατόμου, και θεωρήθηκαν πλεονάζοντα) στις αστυνομικές ταυτότητες, που προκάλεσε τις έντονες αντιδράσεις της ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, την γνωστοποίηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών των Ελλήνων βουλευτών καθώς και την επιβολή όρων και περιορισμών όσον αφορά στη μετάδοση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων της ιδιωτικής, οικογενειακής, ερωτικής ζωής κτλ από τα «κυρίαρχα» ΜΜΕ και κυρίως την τηλεόραση που τα τελευταία χρόνια αποτελεί ίσως τον πιο σημαντικό παράγοντα διαμόρφωσης της κοινής γνώμης. Ανέδειξε τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπου η χρήση των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων, από τους ίδιους ή και από τους εργοδότες τους, μπορούσε να χρησιμοποιηθεί εις βάρος των εργασιακών δικαιωμάτων τους και της ατομικής τους ελευθερίας. Έθεσε όρια στην ανεξέλεγκτη

χρήση ευαίσθητων δεδομένων στο χώρο της υγείας (κυρίως από ασφαλιστικές εταιρείες και φυσικά πρόσωπα), χωρίς όμως να εμποδίζει το επιστημονικό έργο για την βελτίωση της ανθρώπινης υγείας, αλλά μέσω ενός δικτύου απαραίτητης «προστατευτικότητας», συνέβαλε στην ασφαλή και νόμιμη χρήση τους.

Αξίζει λοιπόν να σημειωθεί ότι ενώ οι συστάσεις και αποφάσεις της Αρχής αυτής όπως και η ίδια η Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων αντιμετωπίστηκαν στην αρχή με ιδιαίτερη δυσπιστία, σε μεγάλο βαθμό κατόρθωσε σταδιακά να καθιερωθεί στη συνείδηση των πολιτών και στη Διοίκηση και να διαπαιδαγωγήσει αυτούς στην έννοια της προστασίας των προσωπικών δεδομένων του ατόμου, στα πλαίσια του σεβασμού της ανθρώπινης αξίας που κατοχυρώνει ως βασική αρχή το ελληνικό Σύνταγμα στο άρθρο 2 παράγραφος 1, η οποία αποτελεί την κατευθυντήρια γραμμή που πρέπει να διέπει τις δράσεις της κρατικής εξουσίας, αλλά και όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.

Βασικός άξονας της επικοινωνιακής πολιτικής που ακολουθεί η Αρχή είναι η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με θέματα που αφορούν στην προσωπική τους ζωή και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκει επικοινωνία με τον Τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έχει δημιουργήσει «ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας» μέσω της ιστοσελίδας της και διατηρεί ηλεκτρονικό αρχείο δημοσιευμάτων. Σε αυτό το δίκτυο τακτικής επικοινωνίας και επαφής με αυτοματοποιημένες μεθόδους, περιλαμβάνονται δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί καθώς και υπηρεσίες και Αρχές του εξωτερικού, όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλοι διεθνείς οργανισμοί. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Αρχή δέχεται πολύ συχνά επισκέψεις πολιτών που ζητούν πληροφορίες ή αναφέρουν περιπτώσεις που θεωρούν ότι άπτονται της προστασίας των δικαιωμάτων τους σε σχέση με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Από την άλλη πλευρά, δεν θα πρέπει να παραβλέψει κανείς το γεγονός ότι το πεδίο δραστηριοποίησης της ελληνικής Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων υπό την έννοια του όγκου του παραγόμενου έργου διαφοροποιείται σε σχέση με εκείνο των αντίστοιχων Αρχών άλλων χωρών, γεγονός που μπορεί να οφείλεται σε μία σειρά λόγων. Υπάρχουν Αρχές με μακρά παράδοση, όπως η Γερμανική, η Γαλλική, η Ολλανδική και η Αρχή του Καναδά. Ο σεβασμός των προσωπικών

δεδομένων από τον κοινό νομοθέτη και τους υπεύθυνους επεξεργασίας, καθώς και η ευαισθητοποίηση των πολιτών στις χώρες αυτές είναι υψηλότερη και ουσιαστικότερη. Ωστόσο, ο χαμηλός ρυθμός υιοθέτησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διευκολύνει τις προσπάθειες της Αρχής για παραγωγικό έργο και γνωστοποίηση του ρόλου της, επιτρέποντας την ανάπτυξη κανονιστικού πλαισίου και ελέγχου των θεμάτων που προκύπτουν από τις νέες τεχνολογίες σε σύντομο χρονικό διάστημα σε σχέση με τη φάση ωρίμανσης και μαζικής υιοθέτησής τους. Εξάλλου, η Αρχή μπορεί να βελτιώσει τις διαδικασίες του έργου που παράγει και κυρίως τις ελεγκτικές δραστηριότητές της, κάνοντας χρήση των αναπτυσσόμενων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, για την αποτελεσματικότερη εκχώρηση και κατανομή των ανθρώπινων πόρων της. Παράλληλα, η ενδυνάμωση και επέκταση των συνεργασιών της Αρχής στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών διεθνούς και εγχώριας συνεργασίας, η παρακολούθηση και αφομοίωση των εξελίξεων στον τομέα της προστασίας προσωπικών δεδομένων και η μεταφορά και ενσωμάτωση διεθνούς και εγχώριας τεχνογνωσίας σε συνδυασμό με την εκπαίδευση και συνεχή αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα στην αντιμετώπιση των υπαρχόντων ελλείψεων και αδυναμιών της Αρχής.

Κλείνοντας την παρούσα εργασία κρίνεται σημαντικό να αναφερθεί η διαπίστωση ότι ο ρόλος της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων είναι καταρχήν συμβουλευτικός, κατευθυντήριος και διαπαιδαγωγικός, ενώ η πλήρης και αποτελεσματική προστασία του ατόμου από κάθε παραβίαση κανόνων δικαίου και κάθε διατάραξη των έννομων συμφερόντων και δικαιωμάτων του πραγματώνεται, στα πλαίσια του άρθρου 20 παράγραφος 1 του Συντάγματος μέσω των δικαστηρίων, στα οποία μπορεί οποιοσδήποτε να προσφύγει. Χωρίς να θέλουμε να μειώσουμε τη σημασία του έργου που έχει επιτελέσει όλα τα χρόνια λειτουργίας της η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων όσον αφορά σε έναν αρχικά πρόσφατο αλλά ευαίσθητο τομέα της σύγχρονης ζωής, θεωρούμε ότι βασική επιδίωξη της ελληνικής πολιτείας στα πλαίσια ενός κράτους – δικαίου πρέπει να είναι η ενίσχυση των ελληνικών δικαστηρίων με καταρτισμένους και ειδικευμένους δικαστές και ο εκσυγχρονισμός της δικαιοσύνης με τη χρήση νέων τεχνολογιών, προκειμένου ο πολίτης που θίγεται, να μπορεί να προστατεύεται άμεσα, πλήρως, αποτελεσματικά και σε εύλογο χρόνο, όπως άλλωστε επιτάσσει και το άρθρο 6 παράγραφος 1 της

θεμελιώδους σημασίας Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, την οποία έχει υπογράψει η χώρα μας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ : ΕΡΕΥΝΑ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Δεν θα μπορούσαμε να μιλάμε για τον ρόλο που έχει η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στη χώρα μα, χωρίς να ρωτήσουμε αυτούς για τους οποίους δημιουργήθηκε και αυτούς τους οποίους έχει ως σκοπό να προστατέψει, και αυτοί δεν είναι άλλοι από τους Έλληνες πολίτες. Το κομμάτι αυτό της εργασίας επιχειρεί να συμβάλει στη διερεύνηση της κοινωνικής απήχησης της ανεξάρτητης Αρχής.

Δημιουργήθηκε, για το σκοπό αυτό, ένα ερωτηματολόγιο, που αφορά αυτή καθ' εαυτή την **Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα** και υποβλήθηκε σε ένα τυχαίο (μικρό) δείγμα πολιτών-συμπατριωτών μας, που ωστόσο απεδείχθη πολύ σημαντικό ως προς τις απαντήσεις που δόθηκαν και τα συμπεράσματα που βγαίνουν από αυτές.

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σημειώνεται ότι η δειγματοληψία έγινε με δύο τρόπους :

1. Με το κλασσικό φύλλο ερωτηματολογίου απαντήσεων στυλ ναι ή όχι και επιλογή μεταξύ υποδειγμένων απαντήσεων όπου, το δείγμα έπρεπε να επιλέξει αυτή που θεωρούσε ότι τον ικανοποιούσε πιο πολύ.

➤ Ύστερα από μια μικρή επεξήγηση του τι είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα οι πολίτες συμπλήρωναν το ερωτηματολόγιο.

➤ Το δείγμα αφορά πολίτες ενός νομού της χώρας (Νομού Ιωαννίνων).

➤ Το δειγματολόγιο εδόθη και συμπληρώθηκε από 35 άτομα ηλικίας 16 – 64 ετών.

➤ Δεν υπάρχουν στοιχεία ως προς το φύλλο και το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων.

➤ Το δείγμα ελήφθη μεταξύ 06/11/2006 – 11/11/2006.

➤ Στα αποτελέσματα έχει επέλθει στρογγυλοποίηση.

2. Με τις ίδιες ερωτήσεις που εμπεριείχε και το παραπάνω δειγματολόγιο, με τη μόνη διαφορά ότι εδόθη σε ηλεκτρονική μορφή προς συμπλήρωση από τους χρήστες ενός προγράμματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας όπου η επαφή μεταξύ των χρηστών του προγράμματος γίνεται μέσω του Ίντερνετ και του προγράμματος επικοινωνίας παγκόσμιας χρήσης “SKYPE” και στη συγκεκριμένη περίπτωση έγινε χρησιμοποιώντας τη μορφή γραπτής ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

- Το δείγμα αφορούσε τυχαία επικοινωνία με πολίτες από όλη τη χώρα.
- Το δειγματολόγιο εδόθη και συμπληρώθηκε από 35 πολίτες ηλικίας 17 – 52.
- Δεν υπάρχουν στοιχεία ως προς το φύλλο και το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων.
- Το δείγμα ελήφθη μεταξύ 07/11/2006 – 11/11/2006.
- Στα αποτελέσματα έχει επέλθει στρογγυλοποίηση.

1.3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

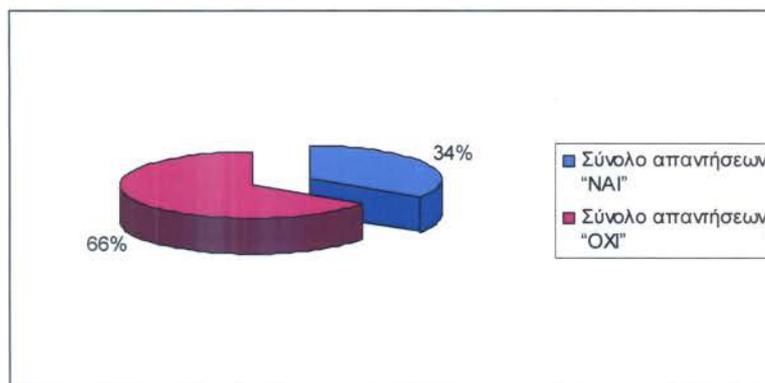
Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι χωρίς ανάλυση, έτσι όπως ακριβώς δόθηκαν παρακάτω :

Η Ανεξάρτητη Αρχή προστασίας Δεδομένων δημιουργήθηκε με σκοπό την προστασία των προσωπικών μας δεδομένων από την ανεξέλεγκτη χρήση τους από πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού φορέα ή φυσικά πρόσωπα. Οι σημαντικότεροι τομείς που εμπλέκεται είναι οι εξής : παρακολούθηση πολιτών με κάμερες, τραπεζικά συστήματα, συστήματα υγείας.

1. i) Γνωρίζετε την ύπαρξη λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Δεδομένων?

Σύνολο απαντήσεων “ΝΑΙ”	12	34%
Σύνολο απαντήσεων “ΟΧΙ”	23	66%

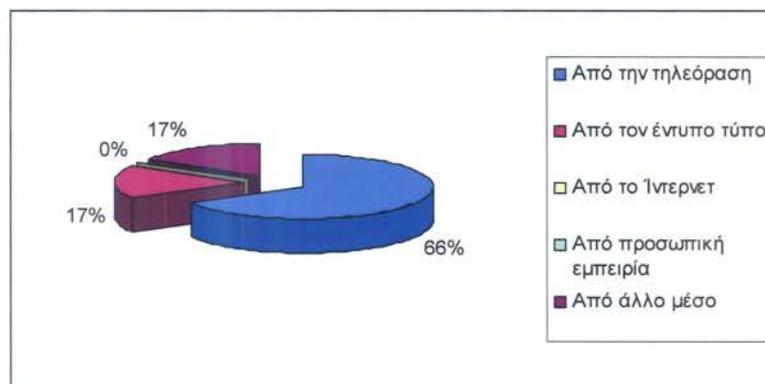
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

ii) Από πού μάθατε την ύπαρξη της Αρχής?

Από την τηλεόραση	8	64%
Από τον έντυπο τύπο	2	18%
Από το Ίντερνετ		0%
Από προσωπική εμπειρία		0%
Από άλλο μέσο	2	18%

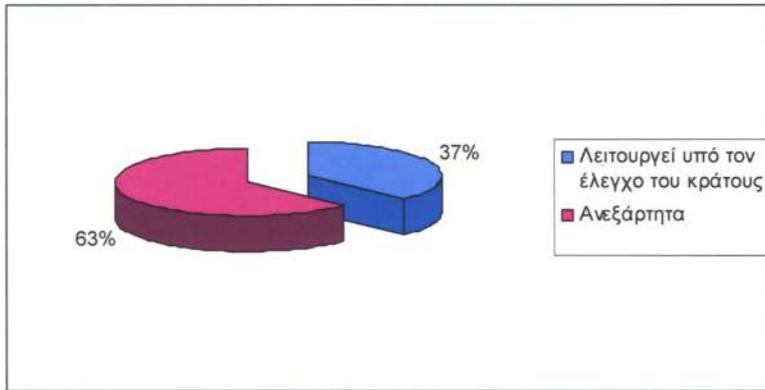
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (√) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

2. Πιστεύετε ότι μια τέτοια Αρχή θα πρέπει να λειτουργεί υπό τον έλεγχο του κράτους ή θα πρέπει να λειτουργεί ως έχει ανεξάρτητα?

Λειτουργεί υπό τον έλεγχο του κράτους	13	37%
Ανεξάρτητα	22	63%

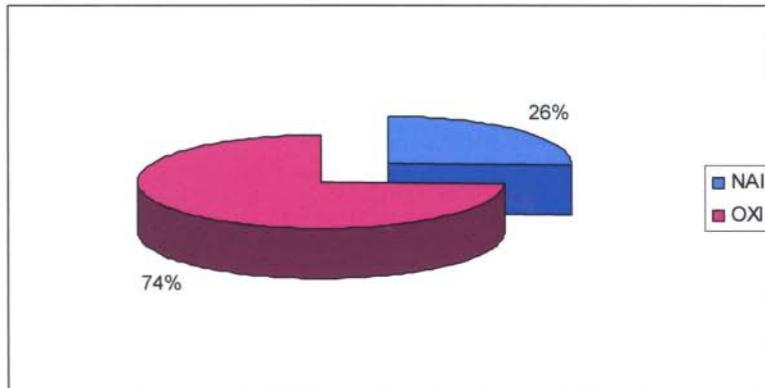
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

3. Γνωρίζετε ότι για τη δημιουργία αρχείου που αφορούν τα προσωπικά μας δεδομένα χρειάζεται η γνωστοποίηση του αρχείου στην Αρχή?

ΝΑΙ	9	26%
ΟΧΙ	26	74%

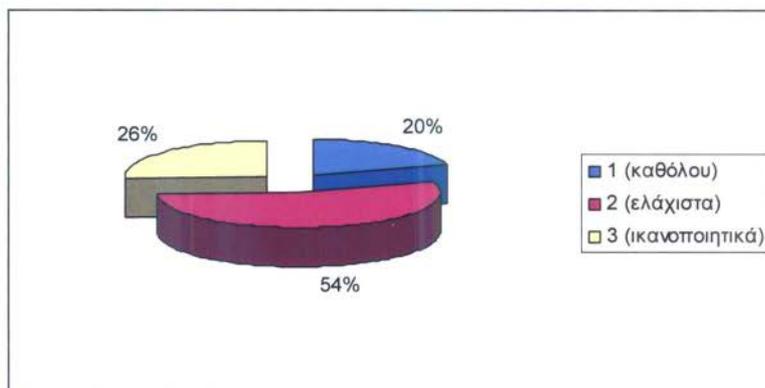
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

4. Πιστεύετε ότι η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων θα μπορούσε να διαφυλάξει ικανοποιητικά τα προσωπικά σας δεδομένα από την ανεξέλεγκτη χρήση τους από τον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα?

1 (καθόλου)	7	20%
2 (ελάχιστα)	19	54%
3 (ικανοποιητικά)	9	26%

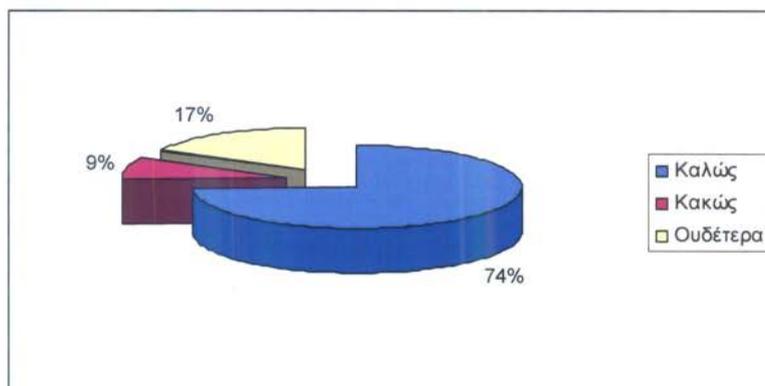
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι το βαθμό εμπιστοσύνης με άριστα το 3) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

5. Πώς κρίνετε την ύπαρξη μίας τέτοιας Αρχής?

Καλώς	26	74%
Κακώς	3	9%
Ουδέτερα	6	17%

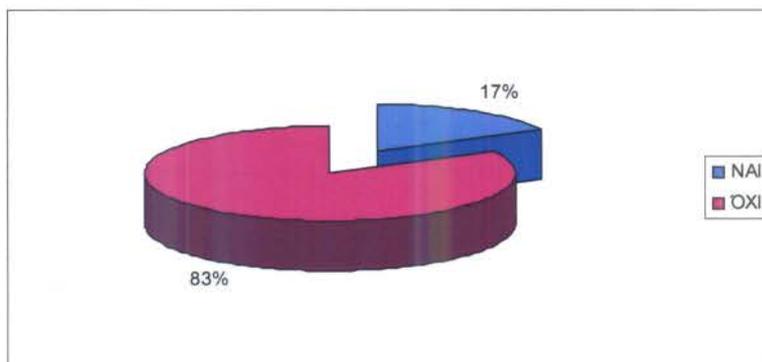
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

6. Γνωρίζετε ότι με μια υπεύθυνη δήλωση στην Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων μπορείτε να ζητήσετε να μην περιλαμβάνετε σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ' αποστάσεως?

ΝΑΙ	6	17%
ΟΧΙ	29	83%

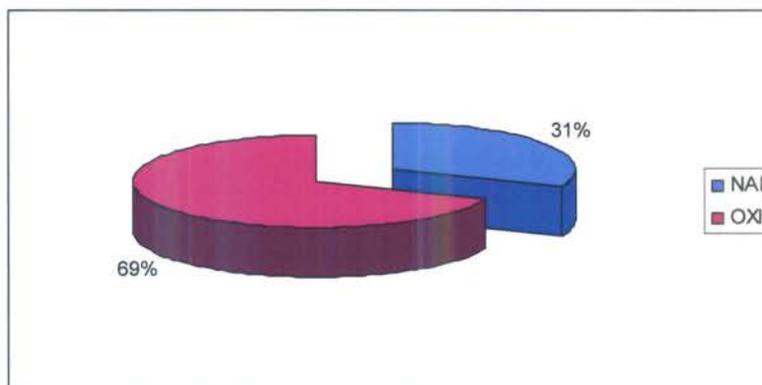
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

7. Η Αρχή αυτή πιστεύετε ότι μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην ελληνική κοινωνία σύμφωνα με τη λειτουργία της ?

NAI	11	31%
OXI	24	69%

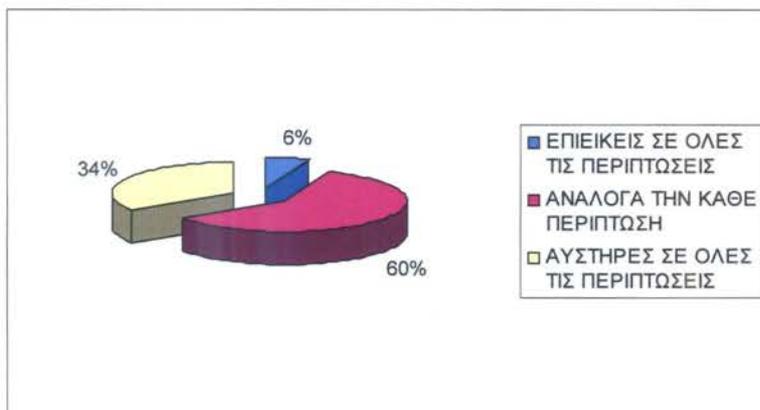
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

8. Κρίνετε τις ποινές που πρέπει να επιβάλλει η Αρχή σε όσους αυθαίρετα χρησιμοποιούν τα προσωπικά μας δεδομένα από επιεικείς έως αυστηρές.

ΕΠΙΕΙΚΕΙΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	2	6%
ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΗΝ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	21	60%
ΑΥΣΤΗΡΕΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	12	34%

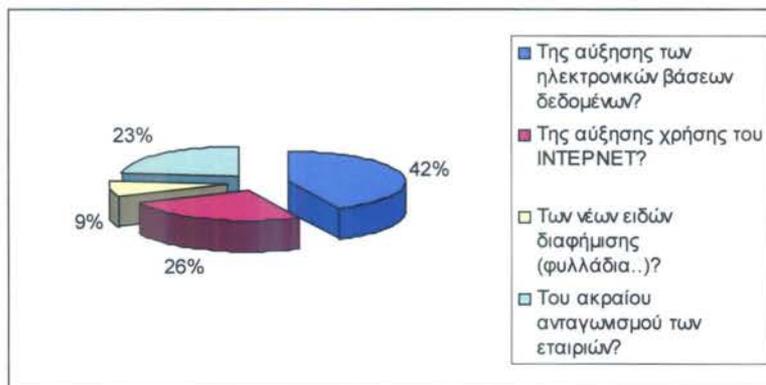
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

9. Πιστεύετε ότι το έργο της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων είναι πιο δύσκολο λόγω :

Της αύξησης των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων?	15	42%
Της αύξησης χρήσης του INTERNET?	9	26%
Των νέων ειδών διαφήμισης (φυλλάδια..)?	3	9%
Του ακραίου ανταγωνισμού των εταιριών?	8	23%

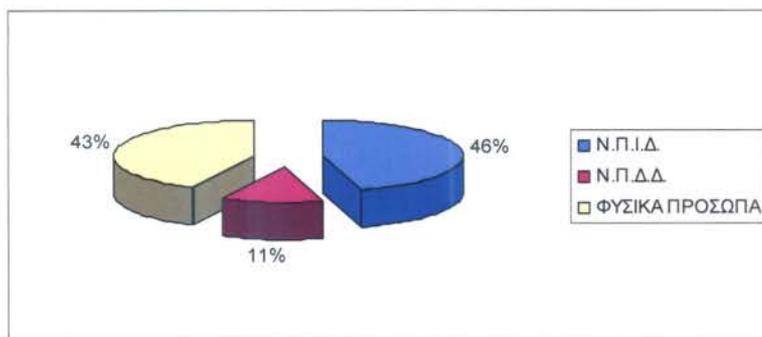
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

10. Από ποιούς από τους παρακάτω φορείς πιστεύετε ότι η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων πρέπει να μας διαφυλάσσει περισσότερο?

Ν.Π.Ι.Δ.	16	46%
Ν.Π.Δ.Δ.	4	11%
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	15	43%

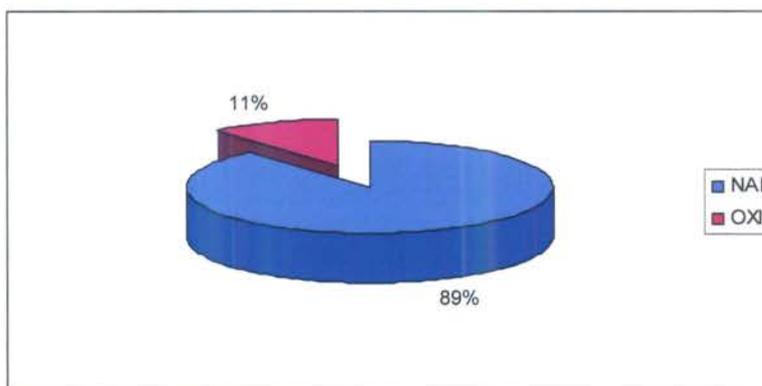
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

11. Η στενότερη συνεργασία της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων με Αρχές άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιστεύετε ότι θα βοηθούσε την Αρχή Προστασίας Δεδομένων?

ΝΑΙ	31	89%
ΟΧΙ	4	11%

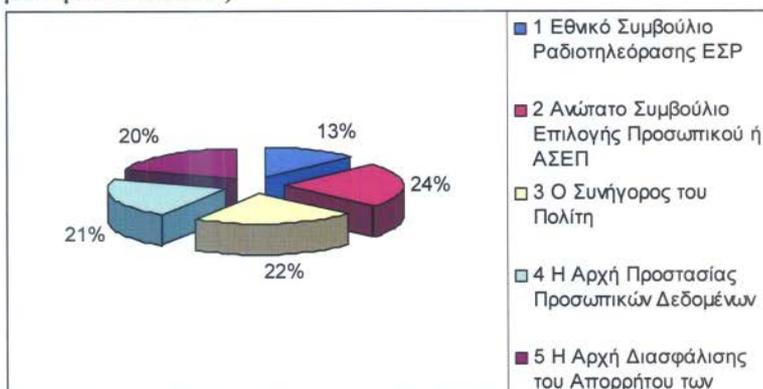
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

12. Οι Ανεξάρτητες Αρχές αυτή τη στιγμή στη χώρα μας είναι πέντε (5). Βαθμολογήστε από το ένα έως το 5 (1- 5) τις Αρχές με βάση τη σπουδαιότητα για σας της κάθε Αρχής, με πιο σπουδαία την 1.

1 Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ΕΣΡ	67	13%
2 Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού ή ΑΣΕΠ	125	24%
3 Ο Συνήγορος του Πολίτη	118	22%
4 Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων	111	21%
5 Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών ΑΔΑΕ	104	20%

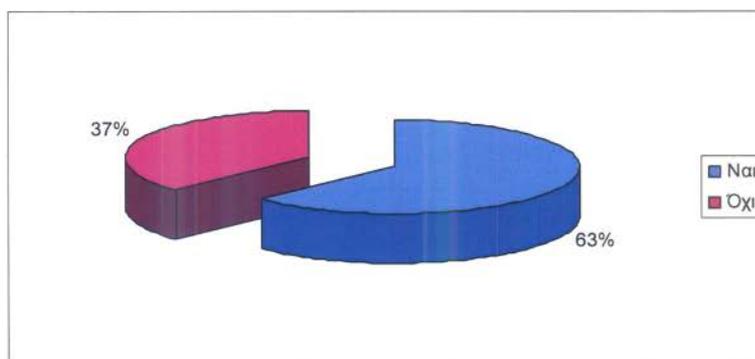
(Παρακαλώ σημειώστε από το 1-5 σε ότι πιστεύετε) (✓) (Π.χ. 2,3,4,1,5)
(Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

13. Υπάρχουν περιπτώσεις που πιστεύετε ότι τα προσωπικά σας δεδομένα έχουν τύχει κατάχρησης και θα θέλατε η Αρχή Προστασίας Δεδομένων να επέμβει για την μεγαλύτερη ασφάλειά τους?

Ναι	22	63%
Όχι	13	37%

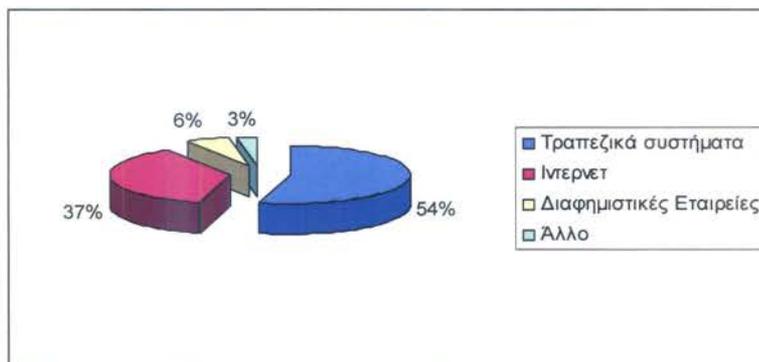
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

14. Σε ποιο τομέα πιστεύετε ότι ίσως έχει γίνει αυτή η κατάχρηση ή είναι ποιο επικίνδυνο να συμβεί?

Τραπεζικά συστήματα	19	54%
Ίντερνετ	13	37%
Διαφημιστικές Εταιρείες	2	6%
Άλλο	1	3%

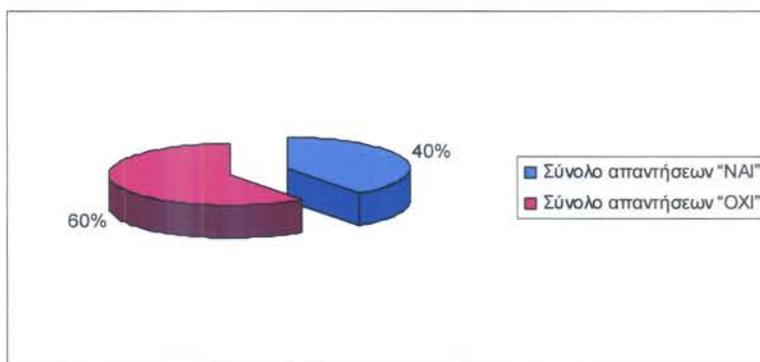
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα νομού Ιωαννίνων)

1. i) Γνωρίζετε την ύπαρξη λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Δεδομένων?

Σύνολο απαντήσεων "ΝΑΙ"	14	40%
Σύνολο απαντήσεων "ΟΧΙ"	21	60%

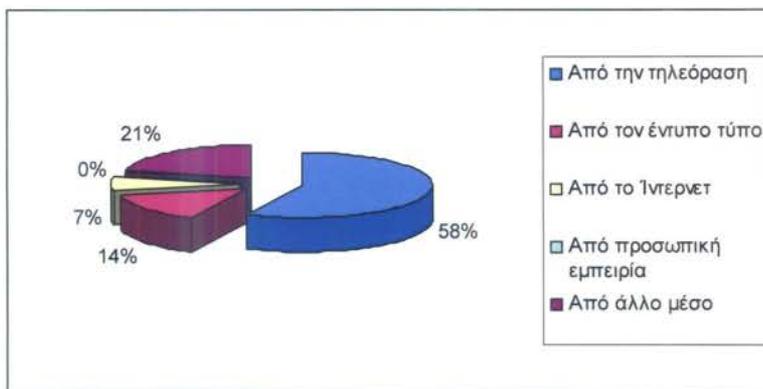
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (✓) (Δείγμα SKYPE)

ii) Από πού μάθατε την ύπαρξη της Αρχής?

Από την τηλεόραση	8	58%
Από τον έντυπο τύπο	2	14%
Από το Ίντερνετ	1	7%
Από προσωπική εμπειρία	0	0%
Από άλλο μέσο	3	21%

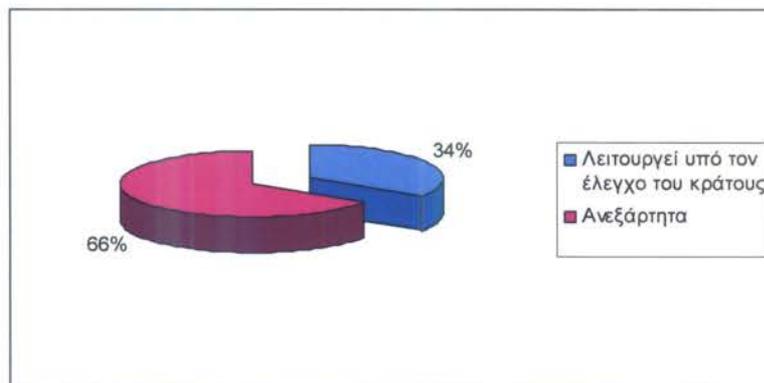
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (✓) (Δείγμα SKYPE)

2. Πιστεύετε ότι μια τέτοια Αρχή θα πρέπει να λειτουργεί υπό τον έλεγχο του κράτους ή θα πρέπει να λειτουργεί ως έχει ανεξάρτητα?

Να λειτουργεί υπό τον έλεγχο του κράτους	12	34%
Ανεξάρτητα	23	66%

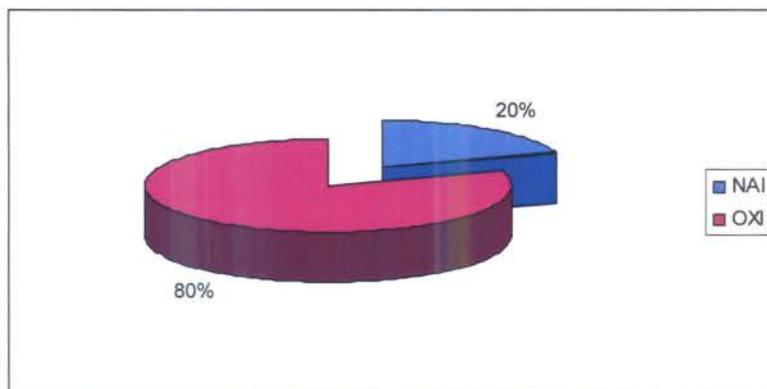
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (√) (Δείγμα SKYPE)

3. Γνωρίζετε ότι για τη δημιουργία αρχείου που αφορούν τα προσωπικά μας δεδομένα χρειάζεται η γνωστοποίηση του αρχείου στην Αρχή?

ΝΑΙ	7	20%
ΟΧΙ	28	80%

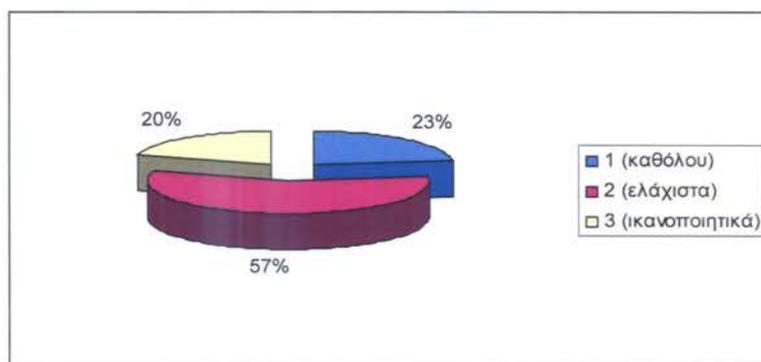
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι ισχύει) (√) (Δείγμα SKYPE)

4. Πιστεύετε ότι η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων θα μπορούσε να διαφυλάξει ικανοποιητικά τα προσωπικά σας δεδομένα από την ανεξέλεγκτη χρήση τους από τον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα?

1 (καθόλου)	8	23%
2 (ελάχιστα)	20	57%
3 (ικανοποιητικά)	7	20%

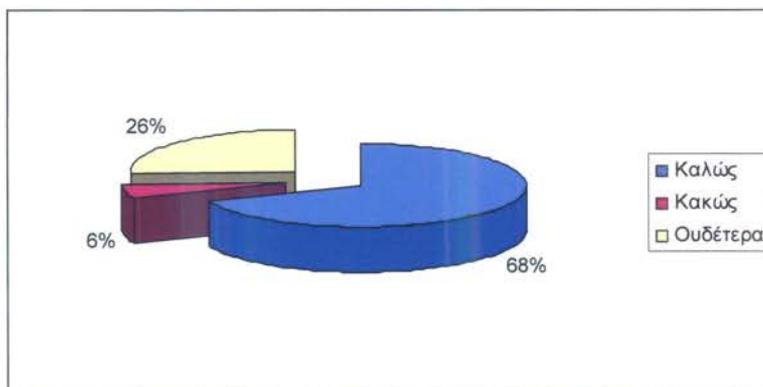
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι το βαθμό εμπιστοσύνης με άριστα το 3) (Δείγμα SKYPE)

5. Πώς κρίνετε την ύπαρξη μίας τέτοιας Αρχής?

Καλώς	24	68%
Κακώς	2	6%
Ουδέτερα	9	26%

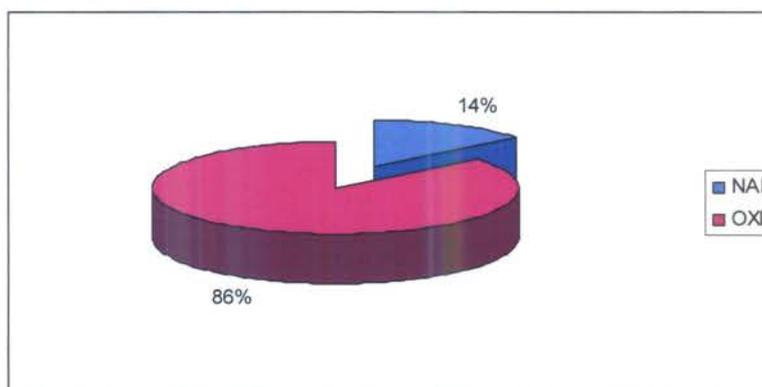
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

6. Γνωρίζετε ότι με μια υπεύθυνη δήλωση στην Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων μπορείτε να ζητήσετε να μην περιλαμβάνετε σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ' αποστάσεως?

ΝΑΙ	5	14%
ΟΧΙ	30	86%

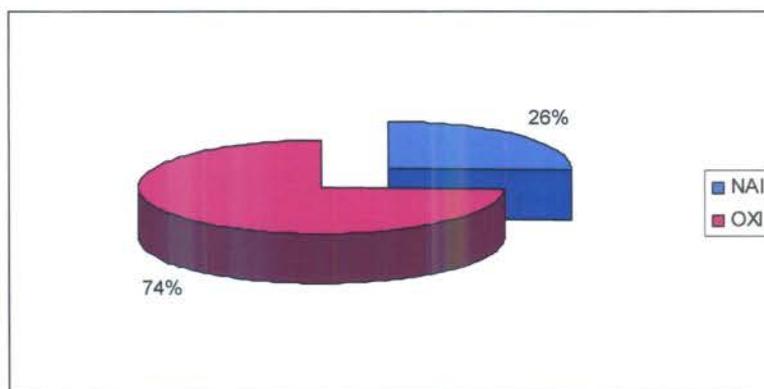
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

7. Η Αρχή αυτή πιστεύετε ότι μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην ελληνική κοινωνία σύμφωνα με τη λειτουργία της ?

ΝΑΙ	9	26%
ΟΧΙ	26	74%

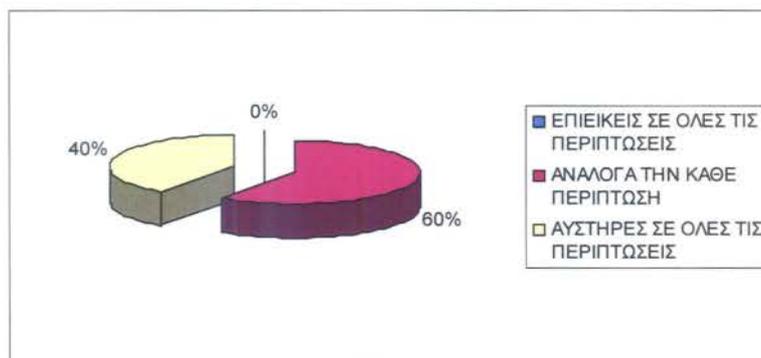
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

8. Κρίνετε τις ποινές που πρέπει να επιβάλλει η Αρχή σε όσους αυθαίρετα χρησιμοποιούν τα προσωπικά μας δεδομένα από επιεικείς έως αυστηρές.

ΕΠΙΕΙΚΕΙΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	0	0%
ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΗΝ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	21	60%
ΑΥΣΤΗΡΕΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	14	40%

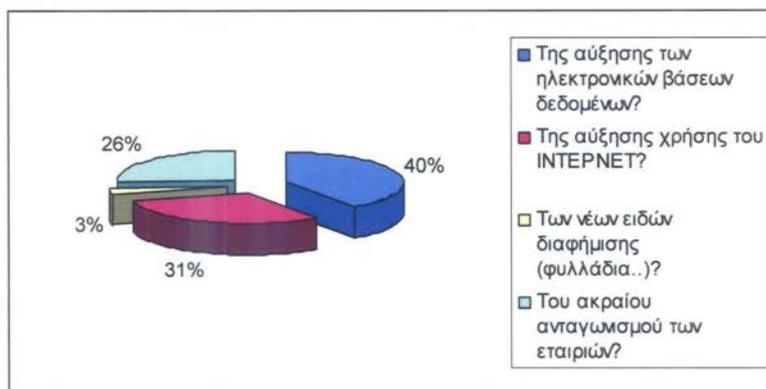
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

9. Πιστεύετε ότι το έργο της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων είναι πιο δύσκολο λόγω :

Της αύξησης των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων?	14	40%
Της αύξησης χρήσης του INTERNET?	11	31%
Των νέων ειδών διαφήμισης (φυλλάδια..)?	1	26%
Του ακραίου ανταγωνισμού των εταιριών?	9	3%

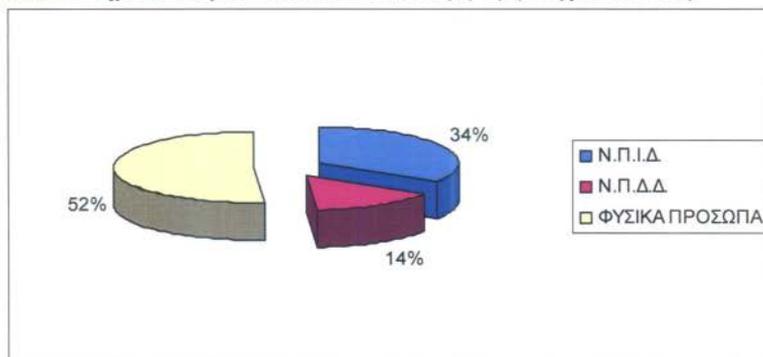
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

10. Από ποιούς από τους παρακάτω φορείς πιστεύετε ότι η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων πρέπει να μας διαφυλάσσει περισσότερο?

Ν.Π.Ι.Δ.	12	52%
Ν.Π.Δ.Δ.	5	14%
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	18	34%

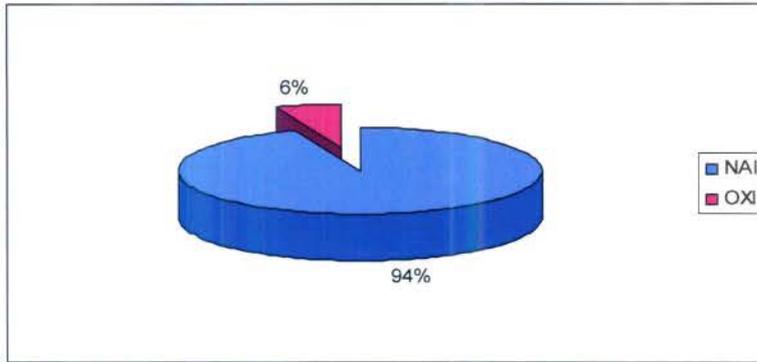
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

11. Η στενότερη συνεργασία της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων με Αρχές άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιστεύετε ότι θα βοηθούσε την Αρχή Προστασίας Δεδομένων?

ΝΑΙ	33	94%
ΟΧΙ	2	6%

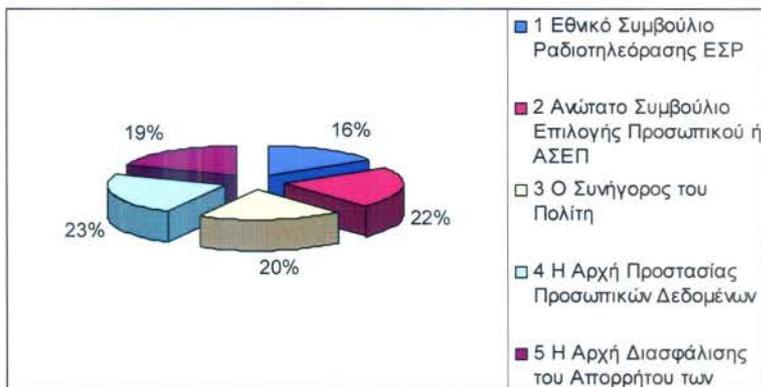
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

12. Οι Ανεξάρτητες Αρχές αυτή τη στιγμή στη χώρα μας είναι πέντε (5). Βαθμολογήστε από το ένα έως το 5 (1- 5) τις Αρχές με βάση τη σπουδαιότητα για σας της κάθε Αρχής, με πιο σπουδαία την 1.

1 Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ΕΣΡ	84	16%
2 Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού ή ΑΣΕΠ	115	22%
3 Ο Συνήγορος του Πολίτη	105	20%
4 Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων	121	23%
5 Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών ΑΔΑΕ	100	19%

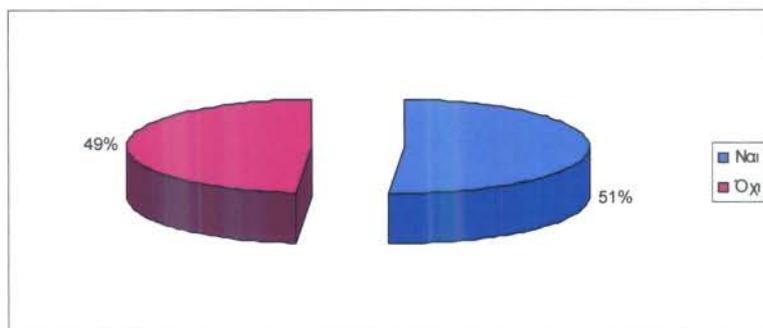
(Παρακαλώ σημειώστε από το 1-5 σε ότι πιστεύετε) (✓) (Π.χ. 2,3,4,1,5)
(Δείγμα SKYPE)

13. Υπάρχουν περιπτώσεις που πιστεύετε ότι τα προσωπικά σας δεδομένα έχουν τύχει κατάχρησης και θα θέλατε η Αρχή Προστασίας Δεδομένων να επέμβει για την μεγαλύτερη ασφάλειά τους?

Ναι	18	51%
Όχι	17	49%

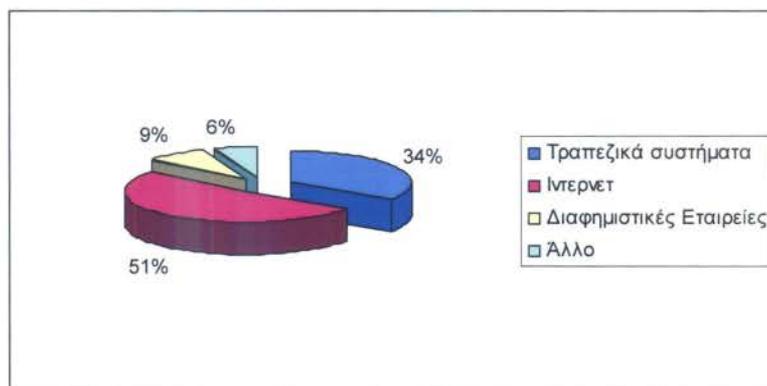
(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

14. Σε ποιά τομέα πιστεύετε ότι ίσως έχει γίνει αυτή η κατάχρηση ή είναι ποιο επικίνδυνο να συμβεί?

Τραπεζικά συστήματα	12	34%
Ίντερνετ	18	51%
Διαφημιστικές Εταιρείες	3	9%
Άλλο	2	6%

(Παρακαλώ σημειώστε με Νι σε ότι πιστεύετε) (✓) (Δείγμα SKYPE)

2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Υστερα από την ανάλυση των απαντήσεων που εδόθησαν στο παραπάνω ερωτηματολόγιο και από τα δύο δείγματα που συνελλέγησαν, τα συμπεράσματα που βγαίνουν θα μας βοηθήσουν πάρα πολύ, ώστε σε γενικές γραμμές να προσδιορίσουμε τον ρόλο της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στην ελληνική κοινωνία.

Για τη διασφάλιση της λειτουργίας του ερωτηματολογίου εδόθησαν στο δείγμα συνοπτικές πληροφορίες για το έργο της Αρχής, ώστε και σε όσους δεν ήταν γνωστή η ύπαρξή της, να μπορούν να απαντήσουν στις ερωτήσεις που τους εδόθησαν.

- ✓ Καταρχήν, απογοητευτικό πολύ είναι ότι όσον αφορά στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων λίγοι πολίτες γνωρίζουν ότι υφίσταται (ερώτηση 1.i)¹³.
- ✓ Αξιοσημείωτο είναι ότι η τηλεόραση με μεγάλη διαφορά είναι το μέσο που οι πολίτες ενημερώθηκαν για την ύπαρξή της (ερώτηση 1.ii).
- ✓ Στην ερώτηση που αφορά το πώς θα ήθελαν η Αρχή Προστασίας Δεδομένων να λειτουργεί, ανεξάρτητα ή υπό τον έλεγχο του κράτους (ερώτηση 2), περίπου τα δύο τρίτα φαίνεται να προτιμούν την ανεξάρτητη λειτουργία της Αρχής.
- ✓ Όσον αφορά κάποιες από τις λειτουργίες της Αρχής, όπως (ερώτηση 3) το υποχρεωτικό της γνωστοποίησης σε αυτήν αρχείων πριν την δημιουργία τους, που αφορούν τα προσωπικά μας δεδομένα και (ερώτηση 6) το δικαίωμά μας με μια αίτηση να μπορούμε να αποκλειστούμε από τα αρχεία που έχουν σκοπό την προώθηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, το δείγμα φαίνεται να μην έχει γνώση για αυτές τις αρμοδιότητες της Αρχής, με εξαίρεση ένα μικρό ποσοστό που αφορά κυρίως άτομα με γνώσεις πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.
- ✓ Αποθαρρυντικό, όσον αφορά την προστασία που μπορεί να μας παρέχει η Αρχή σε σχέση με τα προσωπικά μας δεδομένα (ερώτηση 4)¹⁴ και στο ρόλο που μπορεί να έχει στην ελληνική κοινωνία (ερώτηση 7) είναι το

¹³ Το 41% της έρευνας αφορά άτομα με πανεπιστημιακή – τεχνολογική εκπαίδευση όπου ένα μεγάλο ποσοστό περίπου το 69% είχαν γνώση για την ύπαρξη της Αρχής.

¹⁴ Το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων ηλικίας 18 – 30 πιστεύουν ότι η Αρχή δεν μπορεί να προστατέψει ικανοποιητικά τα προσωπικά τους δεδομένα.

γεγονός ότι και στις δύο περιπτώσεις το δείγμα απαντά αρνητικά με μεγάλη πλειοψηφία. Γεγονός που αποδεικνύει ότι ένα μεγάλο μέρος των πολιτών δεν είναι αισιόδοξο ή δεν προσμένει πολλά ή ακόμα ίσως βρίσκει δύσκολο το έργο της Αρχής που ίσως έχει γίνει ακόμα πιο δύσκολο λόγω κυρίως της αύξησης των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και της αύξησης χρήσης του Ίντερνετ (ερώτηση 9), ώστε να ανταποκριθεί στην αυθαίρετη δημιουργία βάσεων που εμπεριέχουν τα προσωπικά μας δεδομένα, ειδικά από φορείς ιδιωτικού τομέα και φυσικά πρόσωπα (ερώτηση 10), καθώς οι ερωτώμενοι δεν θεωρούν πως τα προσωπικά τους δεδομένα κινδυνεύουν από δημόσιους φορείς.

✓ Παρόλα αυτά η ύπαρξη της Αρχής κρίνεται θετικά από αρκετά μεγάλο ποσοστό του δείγματος (ερώτηση 5) και αφήνει περιθώρια προόδου του ρόλου της Αρχής, που σύμφωνα με το δείγμα η συνεργασία της με άλλες Αρχές χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα βοηθήσει σε αυτήν την κατεύθυνση (ερώτηση 11).

✓ Σε αυτό το συμπέρασμα συμβάλλει και η απάντηση του δείγματος στην ερώτηση 12¹⁵ που προσδιορίζει την Αρχή μέσα στις πρώτες Αρχές της Ελλάδος με βάση την σπουδαιότητά της.

Φανερό τέλος είναι, ότι η Αρχή πρέπει να λάβει πρωτοβουλίες και να επέμβει για την μεγαλύτερη προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών καθώς το μισό περίπου αυτών (ερώτηση 13) πιστεύει ότι τα προσωπικά τους δεδομένα έχουν τύχει κατάχρησης ιδίως στους τομείς των τραπεζών και του Ίντερνετ (ερώτηση 14)¹⁶, με ποινές (ερώτηση 8), που τείνουν προς αυστηρές παρά επιεικείς σε όσους έχουν κάνει αυθαίρετη χρήση των ευαίσθητων προσωπικών μας δεδομένων ανάλογα την κάθε περίπτωση βέβαια.

¹⁵ Το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων με ανώτερη εκπαίδευση βαθμολόγησαν το Α.Σ.Ε.Π. ως την πιο σπουδαία Ανεξάρτητη Αρχή στη χώρα μας.

¹⁶ Τα άτομα ηλικίας μικρότερη των 30 θεωρούν ότι το Ίντερνετ είναι ο τομέας με την πιο επικινδυνότητα όσον αφορά την πιθανή κατάχρηση των προσωπικών τους δεδομένων.